პროლეტარიელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

СССР — Союз Советских Социалистических Республик

ГАЗЕТИ გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 215 (19656) ◆ ხუთშაბათი, 18 სექტემბერი, 1986 წელი. ◆ ფასი 3 კაპ.

დროულად და უკლებლივ დავამთავროთ მოწეული ჭირნახული

წამით შეჩერება ვერსით-ჩარიცაობაზე

ჩაი-86 ჯეჯილი ბაღლინჯოს, მაგრამ ჩამორჩენა გრძელდება

ჩვენი მიმოხილვა

თვე-ნახევარზე ცოტა ნაკლები დრო დარჩა ჩაის ფოთლის კრეფის სეზონის დამთავრებამდე. ეს დღეები მაქსიმალურად, ნაყოფიერად უნდა გამოიყენონ მეჩაიეებმა და მექანიზატორებმა, რომ წლის გეგმა უთუოდ შესრულდეს.

საქართველოს სსრ სახაგრომრეწვის ოპერატიული მონაცემებით, 17 სექტემბრისათვის რესპუბლიკაში სულ მოკრეფილია 415.245 ტონა ნარისხოვანი ჩაის ფოთოლი, რაც შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით 68.029 ტონით ნაკლებია. წლიური გეგმა შესრულებულია 75,4 პროცენტით. 16 სექტემბერს მოიკრიფა 4.383 ტონა ჩაის ფოთოლი, ეს შარშან 16 სექტემბერს მოკრეფილზე 693 ტონით მეტია, მაგრამ იგი თვითდამშვიდების უფლებას არ გვაძლევს, ჩამორჩენა მაინც დიდია.

მახარაძის რაიონში შარშანდელთან შედარებით მოკრეფილია 14.945 ტონით ნაკლები ჩაის ფოთოლი, ზუგდიდში — 11.246, ქობულეთში — 7.617, ოჩამჩირეში — 4.464, ლანჩხუთში — 3.903, გალში — 2.775, ჩოხატაურში — 2.696, ჩხოროწყუში — 2.601, გეგეჭკორში — 2.543, ცხაკაიაში — 2.176, ქ. წყალტუბოს ზონაში — 2.039, ქ. ტყიბულის ზონაში — 1.924, ხობში — 1.807, გუდაუთაში — 1.577, წალენჯიხაში — 1.245, წულუკიძეში — 1.082, გულრიფშში — 1.033, ხელვაჩაურში — 949, აბაშაში — 397, სამტრედიაში — 319, სოხუმში — 301, თერჯოლაში — 205, ქ. ჭიათურის ზონაში — 188 და ქედაში — 56 ტონით ნაკლები. დღემდე დადებითი ბალანსით მუშაობს მხოლოდ ვანის რაიონი, რომელმაც წლიური გეგმით გათვალისწინებული 1000 ტონის ნაცვლად 1003 ტონა ჩაის ფოთოლი მოკრიფა და შარშანდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებითაც მეტი ნედლეულიც აქვს დამზადებული.

ქ. სამტრედიაში შექმნილი „კომუნისტის“ საგუშაგოდან ყოველდღიურად მოდის ცნობები, რომ იქ, სადაც შრომითს რესურსებს სრულად იყენებენ და მეჩაიეებს დაახმარეს მუშა-მოსამსახურეები, მასწავლებლები, მოსწავლეები, სტუდენტი ახალგაზრდობა, ჩაის ფოთლის კრეფის ტემპი გაძლიერდა, ჩამორჩენა თანდათანობით კლებულობს. მოსწონია ზუგდიდელთა პატრიოტული ინიციატივა — „დღეს ვიმუშაოთ გუშინდელზე უკეთ, ხვალ კი დღევანდელზე უკეთ!“ ამ თაოსნობას კრეფის ტემპის გაძლიერება მოჰყვა. მაგალითად, 15 სექტემბერს რაიონში მოიკრიფა 720 ტონა ჩაის ფოთოლი, 16 სექტემბერს კი 753 ტონა, მაგრამ აქ მუშაობის კიდევ უფრო გააქტიურება მართებთ, რათა ჩამორჩენა რაც შეიძლება მალე დაძლიონ.

კრეფის ტემპს მოუმატეს ქობულეთელმა მეჩაიეებმა. თუ 15 სექტემბერს რაიონში დამზადდა 279 ტონა ნედლეული, 16 სექტემბერს მოკრიფა 352 ტონა. მაგრამ ეს ტემპი ქობულეთელებს დამშვიდების უფლებას როდი აძლევს. მნიშვნელოვანი ჩამორჩენის დასაძლევად მთელი ძალების დაძაბვაა საჭირო.

ჩაის ფოთლის კრეფა უნდა დააჩქარონ გალის, ოჩამჩირის, გულრიფშის, გუდაუთის, ჩოხატაურის, თერჯოლის და სხვა რაიონების მეჩაიეებმა, რომლებიც ყოველდღიურად შესაძლებლობაზე ნაკლებ ნედლეულს აბზადებენ.

ძვირფასო მეჩაიეებო! ახლა გვმართებს მეტი სიბეჯითე, შემართება, რომ ჩამორჩენის დასაძლევად კრეფის სეზონის დამთავრებამდე დარჩენილი დრო მაქსიმალურად გამოვიყენოთ. ზუგდიდელ თანამოსაქმეთა მაგალითისამებრ ერთსულოვნად ჩავებათ სოციალისტურ შეჯიბრებაში და ჩაის ფოთოლი ეკრიფოთ ყოველგვარ ამნდში, არ დაგუშვათ დანაკარგები.

ᲗᲔᲝᲠᲘᲘᲡ ᲨᲔᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲗᲘ ᲞᲝᲢᲔᲜᲪᲘᲐᲚᲘ

ჩვენი სოციალისტური ისტორიის ყველა ეტაპზე პარტია განუხრელად ხელმძღვანელობს მარქსიზმ-ლენინიზმით — საზოგადოების განვითარების ნამდვილად მეცნიერული თეორიით. და ახლაც, ეწევა რა მასზეაბარ მუშაობას სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარებისათვის, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია მტკიცედ ეყრდნობა დიდი რევოლუციური მოძღვრების ფუნდამენტურ პრინციპებსა და დებულებებს. განსაღლების, გარდაქმნის დრო, რომელიც მოიცავს საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა მხარეს, დაბეჯითებით მოითხოვს, რომ გავაქტიუროთ მარქსისტულ-ლენინური აზროვნება, უფრო სრულად გამოვიყენოთ თეორიის აღმშენებლობითი პოტენციალი, შემოქმედებითად ვეძებოთ ახლებური, არასტანდარტული მიდგომა, გავალრმოთ საზოგადოებათმცოდნეობითი კვლევა, უზრუნველვყოთ პრაქტიკის მოთხოვნილებებისაკენ მისი მტკიცე შემობრუნება.

ამ დიდ მუშაობას ტონი მიეცა პარტიის XXVII ყრილობაზე. ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკური მოხსენების, სკკპ პროგრამის ახალი რედაქციის, პარტიული ფორუმის სხვა დოკუმენტებისა და მასალების მთელი შინაარსი მოწმობს, თუ რა უფართოესი შესაძლებლობანი, დიდი მორგანიზებელი ძალა აქვთ შოფინავე იღეებს, რომლებიც მჭიდროდ არის დაკავშირებული კომუნისტური მშენებლობის პრაქტიკასთან. პარტიის მიერ შემუშავებული დაჩქარების კონცეფცია ყველაზე სრულად გამოხატავს სოციალისტურ საზოგადოების განვითარების თანამედროვე ეტაპის ობიექტურ მოთხოვნებს.

პარტიის შემდგომი თეორიული მუშაობის ძირითად მიმართულებებს, საზოგადოებრივ მეცნიერებათა აქტუალურ ამოცანებს სავს ახლახან მიღებული სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება „ეურნალ „კომუნისტის“ შესახებ“. ეს თეორიული და პოლიტიკური ყურნალი მოწოდებულია იყოს განვითარებადი საზოგადოებრივი აზროვნების, მასების სოციალური გამოცდილების განზოგადების ტრიბუნა, მხარს უჭერდეს ყოველივე იმ ახალს, მოწინავეს, რაც იშვიეა გარდაქმნის დროს, აშუქებდეს მის გადაუდებელ, ღრმად რევოლუციურ ხასიათს, შეიურიგებლად ილაშქრებდეს უძრაობისა და რუტინის, დრომოჭმული წარმოდგენებისა და ცრურწმენების წინააღმდეგ როგორც თეორიაში, ისე პრაქტიკაში.

უპირველესი მნიშვნელობის ამოცანაა ჭვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარების პრაქტიკით შობილ ახალ პრობლემათა თეორიული გაარკვევა. მათ შორის არის თანამედროვე ეტაპზე სოციალისტური საზოგადოების განვითარების დიალექტიკა, მის თვისებრივად ახალ მდგომარეობაზე გადასვლის გზები, ფართოდაა გაჩაღებული მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის სოციალური ასპექტების ანალიზი, საზოგადოების ძლევამოსილ წინსვლაში ადამიანის ფაქტორის როლის ზრდა. ამ პრობლემათაგან თითოეული მოითხოვს, რომ მეცადინეობა გააერთიანონ ფილოსოფოსებმა, პოლიტეკონომისტებმა, სოციოლოგებმა, იურისტებმა, ისტორიკოსებმა — მეცნიერების სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლებმა.

განსაკუთრებით უნდა ვიზრუნოთ ეკონომიკური განვითარების ტემპის დაჩქარებისათვის, მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის საფუძველზე წარმოების ყოველნაირი ინტენსიფიკაციის პირობებში სახალხო მეურნეობის შემდგომი თვისებრივი ზრდის მიღწევისათვის. ეკონომიკის სტრუქტურულ გარდაქმნაში, მართვის ეფექტიანი ფორმების შექმნაში, შრომის ორგანიზაციასა და სტიმულირებაში შემოქმედებითი ძიება უნდა ეყრდნობოდეს პოლიტიკურ-ეკონომიკური თეორიით შემოწმებულ რეკომენდაციებს, საწარმოო ძალებისა და წარმოებითი ურთიერთობის, ცენტრალიზმისა და დემოკრატიის დიალექტიკის ყურადღებიან ანალიზს, თანამედროვე პირობებში კოოპერაციისა და სასურსათო გადასახადის ლენინური იდეების განვითარებას. ღრმად უნდა ვამუშავებდეთ ჯანსაღი ფუნქციონირების პრობლემებს სასაქონლო-ფულადი ურთიერთობის, საზოგადოებრივი დოვლათის უკეთ გამოყენებითა და გამრავლებით მშრომელთა დაინტერესების გაძლიერების სოციალისტურ საფუძველზე.

თანამედროვე შეხედულებას, ახლებურად მიდგომას მოითხოვს სოციალური სფეროს განვითარებაც. -მოლიანი, ძლიერი სოციალური პოლიტიკა, რომელსაც დღეს პარტია ახორციელებს, განმტკიცებული უნდა იყოს ფხიზელი მეცნიერული გაანგარიშებით, ანტისაზოგადოებრივი მოვლენების დაძლევის იმ საარსებო პრობლემების გადაწყვეტის ყველაზე ეფექტიანი მეთოდების დასაბუთებით, რომლებიც ეხება მოსახლეობის სხვადასხვა ჯგუფისა და ფენის ინტერესებს, სოციალურ-კლასობრივ და ეროვნულ ურთიერთობას. ახალი წყობილების ჰუმანისტური ბუნების არსი განსაზღვრავს სოციალური სამართლიანობის პრინციპს. მისი არსისა და ხასიათის, რეალიზაციის გზის გაშუქება საზოგადოებათმცოდნეთა მოწოდებაა. დიდი მნიშვნელობა ენიჭება საზოგადოების შემდგომი დემოკრატიზაციის, ხალხის სოციალისტური თვითმმართველობის გაღრმავების კონცეფციის შემუშავებას.

საზოგადოებათმცოდნე მეცნიერთა ყურადღების ცენტრში აუცილებლად უნდა იდგეს ადამიანი, მისი შესაძლებლობანი და ღირებულებანი, მიზნები და იდეალები. მასების ცოცხალი შემოქმედების გაკეთილშობილება ხომ არის ყველა ადამიანური შესაძლებლობის გამოვლინება, მისწრაფება ყოველმხრივ განვითარებული პიროვნების კომუნისტური იდეალისადმი, მაღალი კულტურის ფორმირება. ყველა საზოგადოებრივი მეცნიერების საქმიანობის უმნიშვნელოვანესი მიმართულებაა აქტიური მონაწილეობა მასების კომუნისტური აღზრდისათვის მუშაობაში. მეცნიერება ხელს უნდა უწყობდეს ადამიანის მსოფლმხედველობის, ზნეობრივი თვისებების ჩამოყალიბებას, შრომისადმი, თვითდისციპლინისადმი შეგნებული დამოკიდებულების, პასუხისმგებლობის, კოლექტივიზმის გრძნობის ზრდას.

საბჭოთა ადამიანის — პატრიოტისა და ინტერნაციონალისტის აღზრდა განუყოფელია სამამულო ისტორიის სახელოვანი ფურცლების, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და მსოფლიო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის უმდიდრესი გამოცდილების შესწავლისაგან. დროთა, პოლიტიკის, რევოლუციური ტრადიციების ერთმანეთ კავშირი, კომუნისტთა დღევანდელ საქმეებთან მათი მესაკუთვისობა უნდა გახდეს თანამედროვეობის გააზრების, მომავალში წვდომის საფუძველი და ქმედითი საშუალება. კარდინალური ამოცანაა ვაშუქებდეთ პარტიის ავანგარდულ როლს სოციალურ-ეკონომიკურ დაჩქარებაში.

საზოგადოებათმცოდნეთა გამოკვლევების მნიშვნელოვანი მიმართულებაა თანამედროვე სამყაროს მთლიანი და წინააღმდეგობრივი სურათის, ბირთვული კოსმოსური საუკუნის რეალობათა, იმ ახალ მოვლენათა ანალიზი, რომლებსაც ახასიათებს საერთაშორისო პროცესების მიმდინარეობაზე მსოფლიო სოციალიზმის მზარდი ზეგავლენა, კაპიტალიზმის საერთო კრიზისის გაღრმავება. საზოგადოებრივმა მეცნიერებებმა უნდა დაიკავონ საბრძოლო პოზიციები ადამიანთა გულისა და გონებისათვის ბურჟუაზიული იდეოლოგიის, ანტიკომუნისტიზმი და ნეარილბურჟუაზიული კონცეფციების წინააღმდეგ ბრძოლაში.

მარქსისტულ-ლენინური მეცნიერების ძალაა სინამდვილის შეცნობის დიალექტიკური მეთოდი. ვმოქმედებდეთ ამ მეთოდისამებრ დღეს — ნიშნავს ფხიზლად ვაანალიზებდეთ ფაქტებს, ვხელმძღვანელობდეთ ცხოვრების ობიექტური ლოგიკით და არა მოგონილი დოგმებითა და სტერეოტიპებით. პარტია საზოგადოებათმცოდნეებს მიზნად უსახავს დაეუფლონ დიალექტიკურ მეთოდოლოგიას, უნარიანად გამოიყენონ იგი, მეცნიერთაგან მოელის შემოქმედებითს შემართებას, ფუნდამენტურ თეორიულ განზოგადებებს. ამისათვის კი საჭიროა სამეცნიერო მიმართულებებით იღების შეპირისპირება და შეჯიბრება, ამხანაგური დისკუსიები. აქ წარმატების კრიტერიუმია სოციალური კვლევის რეალური შედეგები, ის, თუ როგორ ემსახურებიან ისინი პრაქტიკას, საზოგადოების განვითარების დაჩქარებას, კულტურის გამდიდრებას, ადამიანის პოტენციალის გაქტიურებას.

ყველაფერი ვიღონოთ პარტიისა და საზოგადოების ინტენსიური, პროდუქტიული იდეური ცხოვრებისათვის, შეიუქმნათ ხელშემწყობი პირობები გაბედულ მეცნიერულ ძიებას, ყოველნაირად შეიუქცეთ ხელი პოლიტიკურ, ორგანიზაციურულ, სამეურნეო და იდეურ-აღმზრდელობითს საქმიანობაში ახალი აზროვნების, ახლებური მიდგომის განვითარებას, რომლებიც დროის მოთხოვნებს შეესაბამება, — ასე დგას დღეს ამოცანა. იყვნენ ამ ამოცანის სიმაღლეზე — მეცნიერთა, უურნალისტთა, მთელი იდეოლოგიური კადრების ვალია.

მ. ს. გორბაჩოვი კრასნოდარში ჩავიდა

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი მ. ს. გორბაჩოვი 17 სექტემბერს კრასნოდარში ჩავიდა.

აეროდრომზე მას დახვდნენ სკკპ კრასნოდარის სამხარეო კომიტეტის პირველი მდივანი ი. კ. პოლოზკოვი, სამხარეო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე ვ. ნ. შჩერბაკი, პარტიის სამხარეო კომიტეტის ბიუროს წევრები.

(საკდესი).

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს მორიგმა სხდომამ მოისმინა თბილისის აბრეშუმის საწარეოო გაერთიანების პარტიული კომიტეტის ანგარიში სკკპ XXVII ყრილობის მიერ წამოყენებული ამოცანების გადასაწყვეტად კოლექტივის მობილიზაციისათვის გაწეული მუშაობის შესახებ. ამ მიმართულებით პარტიული კომიტეტის მუშაობა არასკმარისად არის მიჩნეული. ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ გაერთიანების პარტკომსა და ხელმძღვანელობას (ამხ. მ. ბურდული, ამხ. ზ. იოსელიანი) დაავალა შეიმუშაონ და განახორციელონ მნიშვნელოვანი ღონისძიებანი მუშაობის სტილისა და მეთოდების არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად, მოაბრძანონ იგი კომუნისტების, მთელი შრომითი კოლექტივის აქტიურობის, ინიციატივისა და პასუხისმგებლობის მაქსიმალურ გაძლიერებას, რათა უცილობლად შეასრულონ 1986 წლისა და მეთორმეტე ხუთწლედის საგეგმო დავალებანი და სოციალისტური ვალდებულებანი. ამ საკითხისადმი მიძღვნილი მასალების შინაარსი გამოქვეყნდება.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ მოისმინა 1986 წლის 3 სექტემბერს რესპუბლიკაში მომხდარი მიწისძვრის შედეგების ლიკვიდაციის საკითხთა ოპერატიული გადაწყვეტის სამთავრობო კომისიის თავმჯდომარის ამხ. გ. მგელაძის, ინფორმაცია გაწეული მუშაობის შესახებ. დასახულია დამატებითი ღონისძიებანი სტიქიური უბედურების შედეგების ლიკვიდაციათვის.

შეჯამებულია 1985-86 წლის ზამთრის პერიოდში პირუტყვის წარმატებული გამოზამთრების, მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოებისა და შესყიდვის გადიდებისათვის გაჩაღებული რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების, აგრეთვე 1986 წლის პირველ ნახევარში მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოებისა და დამზადების გადიდებისათვის მიმდინარე სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, რესპუბლიკის პროფსაბჭოს და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მიერ ამ საკითხზე მიღებულ დადგენილებათა შინაარსი გამოქვეყნდება.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის სამდივნომ განიხილა კომუნისტთა ანგარიშების მოსმენისა და მათი პარტიული დახასიათებების დამტკიცების პრაქტიკის შემდგომი სრულყოფის საკითხი.

პარტიის საოლქო, საქალაქო, რაიონულ კომიტეტებს, რესპუბლიკის პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს დაევალათ მაქსიმალურად გამოიყენონ ანგარიშების მოსმენა ინისათვის, რომ განავითარონ შინაპარტიული დემოკრატია, განამტკიცონ პარტიული დისციპლინა, გაზარდონ კომუნისტთა ავანგარდული როლი, უზრუნველყონ სახელმწიფო გეგმებისა და სოციალისტური ვალდებულებების შესრულება, იღვაწონ, რათა კომუნისტთა ანგარიშების მოსმენა, მათი პარტიული დახასიათებების დამტკიცება შეესაბამებოდეს ამოცანებს, რომლებიც სკკპ XXVII ყრილობამ წამოაყენა პარტიელის სპეტაკი და უმწიკვლო სახის, პირველად პარტორგანიზაციათა ნუშაობის სტილის, ფორმებისა და მეთოდების გარდაქმნისათვის საბრძოლველად.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს და სამდივნოს სხდომებზე მიღებულ გადაწყვეტილებანი აგრეთვე რესპუბლიკის სოციალურ-ეკონომიკური და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრების ზოგიერთ სხვა საკითხზე.

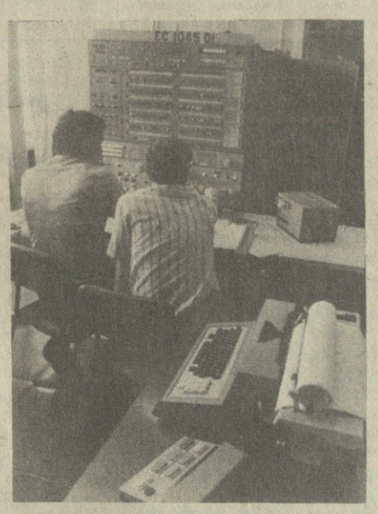

ინტენსიფიკაციის გზით

საქართველოს სტატისტიკური სამმართველოს რესპუბლიკურ გამოთვლითის ცენტრში კიდევ ერთი ტექნიკური სიახლე შეიქმნა. აქ დამონტაჟდა ახალი მძლავრი გამოთვლითი მანქანა — ეც-1045 01, რომელიც ერთ წამში მილიონზე მეტ ოპერაციას აწარმოებს.

სურათებზე: გამოთვლითი ცენტრის უფროსი ინჟინერ-პროგრამისტი ც. ჯოხაძე, რომელმაც წარმატებით აითვისა თანამედროვე გამოთვლითს მანქანაზე მუშაობა; ახალი გამოთვლითი მანქანა ეც-1045 01.

ს. კილაძის ფოტო.

საქსახაგრომრეწვის ლილოს ხილბოსტნეულის შენახვის, გადამუშავებისა და რეალიზაციის კომბინატში გეგმების შესრულების ხელშეწყობისა და უხარისხო პროდუქციის საცავში ჩაწყობის თავიდან აცილების მიზნით გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქციამ შექმნა საგუშაგო.

ᲚᲘᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲑᲘᲜᲐᲢᲘ: ᲛᲙᲐᲪᲠᲘ ᲙᲝᲜᲢᲠᲝᲚᲘ — ᲞᲠᲝᲓᲣᲥᲪᲘᲘᲡ ᲮᲐᲠᲘᲡᲮᲚ!

„ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ“ ᲡᲐᲒᲣᲨᲐᲒᲝ

საცავში შენახულმა ხილბოსტნეულმა დეკემბრიდან ივნისამდე უნდა უზრუნველყოს თბილისისა და რუსთავის მცხოვრებთა მომარაგება. მთელი 6 თვის განმავლობაში სამაცივრო დანადგარებმა, ვენტილაციამ, სხვა ტექნოლოგიურმა ხაზებმა ზუსტი ტემპერატურა უნდა დაიცვან, რათა არ გაფუჭდეს ძნელი ალოობის პირობებში აღებული ჭირნახული. მაგრამ ამ საქმეში ერთ-ერთი გადამწყვეტი სიტყვა მაინც მოსავლის ჩამბარებელს ეკუთვნის.

ახალი ხუთწლედის პირველ წელს კომბინატი მიიღებს ხა ზამთრისათვის საცავებში შეინახავს 31 ათას ტონა კარტოფილს, 14.345 ტონა ხახვს, 6.911 ტონა კომბოსტოს, 1.037 ტონა ჭარხალს, 954 ტონა სტაფილოს და 433 ტონა ნიორს. როგორ მოემზადა კომბინატი ამ პასუხსაგები კამპანიისათვის? აქ ჯერ კიდევ ეგრეთ წოდებული საზაფხულო „შესვენების“ პერიოდში მიიღეს ვანისა და თერჯოლის რაიონებიდან 400 ტონა საადრეო ხახვი, თეთრი წყაროს, ბოლნისის და მარნეულის რაიონებიდან — 2.200 ტონა საადრეო კარტოფილი, რომელიც ადგილზე დაარჩიეს, დაადასოიეს და ისე მიაწოდეს დედაქალაქის მომხმარებელს.

— დროულად ვიზრუნეთ სეზონისათვის მოსამზადებლად, — გვითხრა კომბინატის დირექტორმა რ. აბაშიძემ, — შეკეთდა საცავების ყველა საკანი, კონტეინერი, ელექტროამწეები, სატვირთო მანქანების დასაცლელი ტრანსპორტიორები, მძიმეწონიანი მანქანების ამყარავებელი აგრეგატი. განახლდა რამდენიმე ტექნოლოგიური ხაზი, დაინერგა პროდუქციის შენახვის ახალი პროგრესული რეჟიმები, გადახალისდა ამწე-სატრანსპორტო საშუალებების პარკი. თითქმის მოლიანად შეიცვალა და რეკონსტრუირებულია მოძველებული დასაფასებელი მანქანა-დანადგარები. ამის შედეგად, თუ შარშან 30-40 ტონა ხახვსა და კარტოფილს წვრილად ვაფასოებდით, დღეისათვის ეს მაჩვენებელი 120-მდე გაიზარდა, რაც, თავის მხრივ, გამორიცხავს დანაკარგებს და მომხმარებლისთვისაც ხელსაყრელია. ამჟამად მკაცრ კონტროლს უწევენ პროდუქციის შენახვის წესების დაცვას. ყველა კამერაში უზრუნველყოფილია საჭირო მიკროკლიმატი. მაგრამ მოსაგვარებელი და საზრუნავი ჯერ კიდევ არის. შარშან დამონტაჟდა რკინიგზის ვაგონების ასაწონი 150-ტონიანი საკონტროლო სასწორი, რომელიც დღემდე არ მუშაობს. საქმე ის არის, რომ სასწორი დატბორილმა სარწყავმა წყალმა დაზიანა. მდგომარეობის გამოსასწორებლად საჭიროა ახლომდებარე არხის შეკეთება და წყლის დაშრობა, რაც კომბინატის ძალებს აღემატება. საწარმოს ხელმძღვანელობამ დახმარებისათვის მიმართა სახაგრომრეწვის სათანადო სამსახურებს, მაგრამ ჯერჯერობით არაფერი გაკეთებულა. პროდუქტების ჩაწყობის ტემპი კი დღითიდღე ძლიერდება, რკინიგზის ვაგონები მალე მოადგება საწარმოს, რომელიც მზად არ არის.

რესპუბლიკის სახაგრომრეწვმა ზამთრისათვის მოსამარაგებლად პროდუქტების მიღების, ხარისხის განსაზღვრისა და ამასთან დაკავშირებით წამოჭრილი სადავო საკითხების ოპერატიული გადაწყვეტისათვის დროულად შექმნა კომპეტენტური კომისია.

კომბინატში 8 ივლისს ნივრის მიღებით დაიწყო სეზონი. ეს პროდუქტი შემოვიდა გურჯაანიდან, მცხეთიდან, კასპიდან, გორიდან. წლეულს სიახლეა ნივრის მიღებაში. დამამზადებლებმა ნედლი ნიორი ჩააბარეს კომბინატს, რომელსაც ამისათვის 800 ტონა ტევადობის სპეციალური ფარდულები აქვს მოწყობილი. გაშრობის შემდეგ ნიორი ჩაიწყვეს საცავებში. ხმელი ნივრის შენახვის გეგმა 100 პროცენტით შესრულდა მოწინავეთა მეცადინეობით. სამხრეთ ოსეთის გეგმა-ვალდებულებით უნდა მოეწოდებინა 80 ტონა ნედლი ნიორი, ჩაბარა კი მხოლოდ 11,9 ტონა; ყვარლის რაიონმა 130 ტონის ნაცვლად ჩაბარა 13,3, დუშეთმა 150 ტონის ნაცვლად — 97,7 ტონა. გეგმა-ვალდებულებანი ვერ შეასრულეს თეთრი წყაროს, ქარელის, სიღნაღის, საგარეჯოს, თელავის, ხაშურისა და სხვა რაიონებმა.

ზამთრის საცავში ხახვის ჩაწყობა 21 აგვისტოდან დაიწყო. 15 სექტემბრისათვის კომბინატში მიღებულია 4.245 ტონა ხახვი, აქედან საცავებში შენახულია 3.655 ტონა, დანარჩენი სწრაფსარეალიზაციოდ (560 ტონა) გაიგზავნა ნავთლუღის საბითუმო ბაზაში. ზამთრისათვის შენახული ხახვის კონდიციური ხახვის მოტანისათვის ემადლიერებიან გორის, თელავის, ხაშურის და სხვა რაიონების მშრომელებს.

გარდაბნის რაიონი ხახვის ყველაზე დიდი ჩამბარებელია. მან საგეგმო 3.795 ტონიდან შესანახად 818 ტონა გამოგზავნა, რომლის 86,5 პროცენტი სტანდარტულია, მაგრამ ხარისხის ამ მაჩვენებელს აქვეითებენ გაჩიანისა და რუისბოლოს საბჭოთა მეურნეობები, საიდანაც 5 და 6 სექტემბერს შესაბამისად შემოტანილი 7 ტონა და 360 კილოგრამი და 5 ტონა და 91 კილოგრამი გრძელფოჩიანი, გადაურჩენეთა ხახვი მასობრივად იყო დაავადებული ყელის სიდამპლით. კოზლია იძულებული იყო ეს უხარისხო პროდუქცია გაეგზავნა საბითუმო ბაზაში სწრაფი რეალიზაციისათვის.

ბოლნისის რაიონის სარაჩლოს მებოსტნეობის საბჭოთა მეურნეობიდან 12 სექტემბერს კომბინატში მიიღეს 15 ტონა საერთო წონის 4 მანქანა და 240 კილოგრამი ხახვი, საიდანაც სტანდარტული იყო 68,3 პროცენტი, არასტანდარტული — 8,4, ხოლო შემპალი და დამპალი — 23,3 პროცენტი, თითქმის ისეთივე უსტანდარტო პროდუქცია შემოიტანეს ფახრალოს საბჭოთა მეურნეობიდან.

მარნეულის რაიონის მებოსტნეებმა პროდუქციის ხარისხი შარშანდელთან შედარებით მნიშვნელოვნად გააუმჯობესეს, განსაკუთრებით თავი ისახელეს კონსტიტუციის სახელობის საბჭოთა მეურნეობის მებოსტნეებმა. წლეულს მეურნეობამ 590 ტონის ნაცვლად 737 ტონა ხახვი შემოზიდა ზამთრის საცავებში შესანახად, რომელიც სახელმწიფოს სტანდარტის ნორმას 1,8 პროცენტით აღემატებოდა. ამას ხელი იმანაც შეუწყო, რომ მეურნეობის დირექტორი მ. მამედოვი გამოსაგზავნი პროდუქციის დატვირთვა-გადმოტვირთვაში უშუალოდ მონაწილეობდა.

კონსტიტუციის სახელობის კოლმეურნეობას უნდა მიჰბაძონ სხვა მეურნეობებმაც, რომლებიც დღემდე უსტანდარტო პროდუქციას შემოაპარებენ ხოლმე კომბინატში.

ჩვენი იქ ყოფნისას კომბინატის დირექციაში შემოვიდა მცხეთის აგროსამრეწველო გაერთიანების თავმჯდომარე ს. კავსაძე, რომელმაც აქაური ხელმძღვანელების შესჩივლა: ორასი ტონა ჭარხალი გვიფუჭდება და რამე გვიშველეთო. საქმე ის არის, რომ მცხეთაში გვაღვიძ გამო ჭარხალი ნაადრევად შემოვიდა, მაგრამ საცავში ხანგრძლივ შენახვას არ ექვემდებარება. კომბინატის დირექტორის მოადგილემ გ. გეწაძემ ს. კავსაძეს უპასუხა, თუ სახაგრომრეწვიდან უფლებას მოგვცემენ, ჭარხალს მივიღებთ და დავამწყნარებთ, საამისოდ ჩანები და შესაკაზმი სუნელებიც გვაქვსო.

საქმისადმი ამგვარი მიდგომა გამართლებულია, მით უმეტეს წლეულს, როცა თითოეული კილოგრამი ჭარხალი დიდი ჯაფის ფასად არის მოწეული.

ახლა ლილოში დღე-დღეზე მოელიან ტონობით კარტოფილს ზამთრის საცავში ხანგრძლივი შენახვისათვის. ეს მეტად პასუხსაგები კამპანია შეუფერხებლად უნდა წარიმართოს, რადგან კომბოსტო და სხვა ბოსტნეულიც ესეს არის ასაღები და მანქანებით მალე მიაყენებენ კომბინატის კარს.

გ. ნოდია,
„კომუნისტის“ სპეც. კორ.

ᲗᲔᲛᲘᲖᲒᲠᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲣᲚᲘ

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ და საქართველოს პროფკავშირთა რესპუბლიკურმა საბჭომ განიხილეს შავი და ფერადი ლითონების ჯართისა და ნარჩენების დამზადებისა (ჩაბარებისა) და გადამუშავების 1986 წლის მეორე კვარტლის გეგმის შესრულებაში საუკეთესო შედეგების მიღწევისათვის საქართველოს სსრ ავტონომიურ რესპუბლიკებს, ავტონომიურ ოლქს, ქალაქებსა და რაიონებს შორის რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების შედეგები.

შეჯიბრების შედეგების მიხედვით პირველი ადგილი და პირველი ფულადი პრემია მიენიჭა ქალაქ ყაზახეთს, მეორე ადგილი და მეორე ფულადი პრემია — ახმეტის რაიონს.

მესამე ადგილი არავის არ მიკუთვნებია იმის გამო, რომ ავტონომიურმა რესპუბლიკებმა, ავტონომიურმა ოლქმა, ქალაქებმა და რაიონებმა ვერ შეასრულეს დავალებანი რესპუბლიკური სოციალისტური შეჯიბრების პირობებიო ფი ფასიანი ტონაჟი ალუმინისა, ოცი ფასიანი ტონაჟი ბრინჯაოსა, ოცდაორი ფასიანი ტონაჟი ტყვიისა, ოცდაოთხი ფასიანი ტონაჟი ფოლადისა, ოცდაექვსი ფასიანი ტონაჟი ჩავნისა, ოცდაშვიდი ფასიანი ტონაჟი ალუმინისა, ოცდაცამეტი ფასიანი ტონაჟი ბრინჯაოსა, ოცდაოთხი ფასიანი ტონაჟი ტყვიისა, ოცდაექვსი ფასიანი ტონაჟი ფოლადისა, ოცდაშვიდი ფასიანი ტონაჟი ჩავნისა, ოცდაცამეტი ფასიანი ტონაჟი ალუმინისა, ოცდაოთხი ფასიანი ტონაჟი ბრინჯაოსა, ოცდაექვსი ფასიანი ტონაჟი ტყვიისა, ოცდაშვიდი ფასიანი ტონაჟი ფოლადისა, ოცდაცამეტი ფასიანი ტონაჟი ჩავნისა, ოცდაოთხი ფასიანი ტონაჟი ალუმინისა, ოცდაექვსი ფასიანი ტონაჟი ბრინჯაოსა, ოცდაშვიდი ფასიანი ტონაჟი ტყვიისა, ოცდაცამეტი ფასიანი ტონაჟი ფოლადისა, ოცდაოთხი ფასიანი ტონაჟი ჩავნისა, ოცდაექვსი ფასიანი ტონაჟი ალუმინისა, ოცდაშვიდი ფასიანი ტონაჟი ბრინჯაოსა, ოცდაცამეტი ფასიანი ტონაჟი ტყვიისა, ოცდაოთხი ფასიანი ტონაჟი ფოლადისა, ოცდაექვსი ფასიანი ტონაჟი ჩავნისა, ოცდაშვიდი ფასიანი ტონაჟი ალუმინისა, ოცდაცამეტი ფასიანი ტონაჟი ბრინჯაოსა, ოცდაოთხი ფასიანი ტონაჟი ტყვიისა, ოცდაექვსი ფასიანი ტონაჟი ფოლადისა, ოცდაშვიდი ფასიანი ტონაჟი ჩავნისა, ოცდაცამეტი ფასიანი ტონაჟი ალუმინისა, ოცდაოთხი ფასიანი ტონაჟი ბრინჯაოსა, ოცდაექვსი ფას

პარტიული ცხოვრება:
ფორმალიზმი ცოცხალი საქმის მტერია

მთებს ბჭეები აცოცხლებს

„კომუნისტი“ ეძიებს რეზერვებს

სასურსათო პროგრამის წარმატებით განხორციელებისა და მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოების დაჩქარება-გაზრდისათვის უდიდესი როლი ენიჭება სამანქანო გზების გაყვანას მთის სოფლებში და იალაღებზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით ჯერ კიდევ 1985 წლის გაზაფხულზე ყაზბეგის რაიონის ხელმძღვანელებმა რაიონის აგრომშენისა და საგზაო საწარმოო უბნის მესვეურთა უურადღება ამ საკითხზე გაამახვილეს და რაიონის ცენტრიდან დაიწყო შორეული სოფლებისაკენ სამანქანო გზების გაყვანა-გაფართოება. ასითასობით მანეთის სამუშაოები შესრულდა ცდოს, ხურთი-ყანობის, თრუსოს ხეობის, ართხმოსა და ყველაზე მაღალი მთის სოფლის ჯუთის გზებზე.

75 ათასი მანეთი მოხმარდა სოფელ ცდოს გზის რეკონსტრუქცია-გაფართოებას. სამუშაოები ამჟამადაც გრძელდება. ხევის ამ უძველეს სოფელს, რომელიც ალექსანდრე ყაზბეგის მოთხრობებში არაერთხელ არის ხსენებები, ამჟამად უგზოობის გამო სულ სამოითხი მოსახლეა აცოცხლებს. ცხვრისათვის საუკეთესო იალაღები, ნოყიერი სათიბ-საძოვრები აქვს, მაგრამ უსაფრთხო გზის უქონლობის გამო სოფლის მთებში დამზადებული საკვები ჩამოტანა უძნელდება დაბა ყაზბეგის კოლმეურნეობას. დარწმუნებული ვართ, თანამედროვე სამანქანო გზა კვლავ მიიზიდავს ცდოდან წამოსულ ცდელებს და სოფელი კვლავ აცხმაინდება. მეცხოველეობის განვითარების სამსახურში ჩადგება მთის სათიბ-საძოვრები.

ეგმოსავლეთ საქართველოში ყველაზე მაღალმთიანია (2050 მეტრი ზღვის დონიდან) 25 კომლიანი სოფელი ჯუთა, სადაც ხევსურები — მხოლოდ არაბულები ცხოვრობენ. მძიმე და რთულია დღეს ასეთ შორეულ სოფელში გაჩერება, მაგრამ ჯუთელები ვერ ელევიან და ვერ თმობენ მშობლიურ კუთხეს.

ვისაც დიდი ქართველი მწერლის კონსტანტინე გამსახურდიას ისტორიული ნოველა „ხოგაის მინდია“ წაუკითხავს, ალბათ, ახსოვს იქ მოყვანილი ფაქტები, თუ როგორ გმირულად დახვდნენ ჯუთელები სოფელს შემოსეული მტრის ლაშქარს. ხალხური ლექსები ინახავს ჯუთელი გმირი ვაჟკაცების მთრეხელის, მარტიას, თოთელის, გმირი ქალის ნანას, ქურსიკას და სხვათა სახელებს.

დღეს ეს პატარა სოფელი ყოველწლიურად 15-20 ტონა ხორცს აბარებს სახელმწიფოს. მეცხვარეთა ბრიგადა სნოს კოლმეურნეობაში ყოველთვის მოწინავეობს. ისიც აღსანიშნავია, რომ ჯუთელებს კერძო ბაზარზე მეცხოველეობის პროდუქტები არ გააქვთ, ყველაფერს სახელმწიფოს აბარებენ.

ამჟამად შედგენილია სოფლის განაშენიანების პროექტი, რომელიც კარგა ხანია ელოდება ხორცშესხმას. ამიტომაც შარშან შემოდგომაზე დაიწყო სოფელ ჯუთისკენ მიმავალი გზის გაფართოება-რეკონსტრუქცია და დღემდე 216 ათასი მანეთის სამუშაოებია შესრულებული. ამასთან ჯუთაში აღმოჩენილია იშვიათი მოსაპირკეთებელი ქვა, რომლის ნაირიც, სპეციალისტების თქმით, მსოფლიოში მხოლოდ კუბაში და იტალიაში მოიპოვება. გზა კი სოფლის ქვიალდღეების გაუმჯობესებასთან ერთად მშენებლებს საშუალებას მისცემს აქ აღმოჩენილი ბუნებრივი სიმდიდრე ხალხის სამსახურში ჩააყენონ.

რაიონის განვითარების პერსპექტიული გეგმის მიხედვით, ჯუთში გარდაქმნები გასულ ხუთწლედში უნდა მომხდარიყო; განაშენიანება, გაზიფიცირება (სოფელი საწვავად წევას იყენებს!). ჯუთელები მაინც მოთმინებით ეუფან სასიკეთო ცვლილებებს, მით უმეტეს, რომ ხედავენ, რა მეცადინეობით ეუფლებიან ერთმანეთს ... ელ ხელმძღვანელები. ამიტომაც შეცნოველობის [illegible] ... ზამთარში ცხვართან იყო, და შედეგმაც არ დაუბნა.

წარმატებით შესრულდა ნამატის მიღების გეგმა-ვალდებულებანი. მაქსიმალურად შემცირდა პირუტყვის გაწყდომა. მოხვეები, ქუდზე კაცია, რომ იტყვიან, ისე გამოდიოდნენ შაბათობებზე. რაიონის ტერიტორიაზე დარგეს სხვადასხვა ჯიშის ხის 8000-მდე ნერგი. ეს რაოდენობა ნაყოფიერნიადაგიანი რაიონისათვის შეიძლება უმნიშვნელოა, მაგრამ ყაზბეგის რაიონისათვის მნიშვნელოვანია. მალე ნერგები ტანს აიყრის და ხვეის ბუნებას უფრო მეტ შნოსა და ლაზათს შემატებს, სამთო ტურიზმისათვის პერსპექტიულ რაიონს უფრო მიმზიდველს გახდის.

მნიშვნელოვან სიძაღლეებს ეუფიდებიან ყაზბეგელი მშრომელები, ფართო გზები მიიწევს მთებისაკენ.

შ. არაბული,
ყაზბეგის რაიონული გაზეთის „დარიალის“ რედაქტორი.

კომი-სიობანა

ჩვენი საზოგადოების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარება უდიდეს მოთხოვნებს უყენებს სოციალისტური შრომის დისციპლინას. სახალხო მეურნეობის ყველა რგოლში და ყველა დონეზე შრომის დისციპლინის შემდგომი განმტკიცება ქვეყნის წინაშე დასახული ამოცანების წარმატებით გადაწყვეტის უმნიშვნელოვანესი პირობაა. როგორც სკკპ XXVII ყრილობაზე აღინიშნა, აუცილებელია ეკონომიკური ზრდის ყველა რეზერვის მაქსიმალური გამოყენება, განსაკუთრებით ისეთი რეზერვებისა, რომლებსაც არ სჭირდება დიდი დანახარჯები და საგრძნობლად ზრდის ეფექტიანობას. მათ შორის ერთ-ერთი მთავარი ადგილი ორგანიზებულობისა და დისციპლინის განმტკიცებას მიეკუთვნება. „წინსვლა მით უფრო დაჩქარდება, აღნიშნა ამხანაგმა მ. ს. გორბაჩოვმა ყრილობაზე, რაც უფრო მტკიცე იქნება დისციპლინა და ორგანიზებულობა, რაც უფრო დიდი იქნება თითოეულის პასუხისმგებლობა დაკისრებული სამუშაოსათვის, მისი შედეგებისათვის“.

შრომის დისციპლინა რთული სოციალურ-ეკონომიკური კატეგორიაა. იგი ხასიათდება არა მარტო სამუშაო დროის გამოყენების მაჩვენებლებით, კერძოდ, სამუშაოზე დაგვიანებით, გაცდენებითა და მოცდენებით და ა. შ., არამედ, და ეს არანაკლებ მნიშვნელოვანია, შრომითი ურთიერთობის, ინიციატივის განვითარებით, შრომითი აქტიურობის გამუდმებული ზრდით და სხვ.

საზოგადოების განვითარების თანამედროვე ეტაპზე სამუშაო დროის რაციონალურად გამოყენებას, წესრიგისა და ორგანიზებულობის გაუმჯობესებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. როგორც ვ. ი. ლენინი აღნიშნავდა, საზოგადოებრივი შრომის კომუნისტური ორგანიზაცია ემყარება, და რაც უფრო წინ მივდივართ, მით უფრო მეტად დაემყარება მშრომელთა თვითსუფთალ და შეგნებულ დისციპლინას. დიდი ბელადი იმასაც მოუთითებდა, რომ შრომის ახალი დისციპლინის შესაქმნელად მრავალი წლისა და ათწლეულის მუშაობაა საჭირო.

სახალხო მეურნეობის განვითარების თანამედროვე მასშტაბის პირობებში შრომის დისციპლინის შემდგომი განმტკიცება გადაუდებელი ამოცანაა.

საბჭოთა კავშირში მშრომელებმა თითო სამუშაო დღე-რომ გააკეთონონ, ქვეყანას დაკარდება 4077 მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია, 1674 ათასი ტონა ნავთობი, 421 ათასი ტონა ცვილები, 2 მილიონ წყვილზე მეტი ფეხსაცმელი და ა. შ. ასეთია ამჟამად ერთი სამუშაო დღის ფასი. შედარებისათვის შეგვიძლია აღვნიშნოთ, რომ 1940 წელს ერთ დღეში იწარმოებოდა 133 მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია, 85 ათასი ტონა ნავთობი, 50 ათასი ტონა ფოლადი, 86 ცალი ტრაქტორი, 16 ათასი ტონა ცვილები და 580 ათასი წყვილი ფეხსაცმელი.

დროის ეკონომიურად გამოყენების მნიშვნელობა განუზომელია, რადგან, როგორც კ. მარქსი გვასწავლის, ყოველგვარი ეკონომია საბოლოო ჯამში დროის ეკონომიას უკავშირდება. იგი აღნიშნავდა საზოგადოების განვითარებაში დროის ეკონომიის მნიშვნელობას და მიუთითებდა, რომ, რაც უფრო ნაკლები დრო სჭირდება საზოგადოებას ხორბლის, პირუტყვის და სხვათა წარმოებისათვის, მით უფრო მეტ დროს იგებს იგი სხვა მატერიალური თუ სულიერი წარმოებისათვის. როგორც ცალკე ინდივიდისათვის, ისე საზოგადოებისთვისაც მისი განვითარების, მოხმარებისა და საქმიანობის ყოველმხრივობა დროის დაზოგვაზეა დამოკიდებული. დროის მოგებას განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებდა ვ. ი. ლენინი. „...დროის მოგება...“ — აღნიშნავდა დიდი ბელადი, — ყველაფრის მოგებას ნიშნავს“.

რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში ბოლო პერიოდში მნიშვნელოვანი ღონისძიებები ხორცელდება შრომის დისციპლინის განმტკიცებისა და სამუშაო დროის რაციონალურად გამოყენებისათვის. ამ საკითხს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი უკანასკნელ ათწლეულში განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს.

მრეწველობაში სამუშაო დროის პირდაპირი დანაკარგები 1985 წელს 1972 წელთან შედარებით საგრძნობლად შემცირდა. თუ 1972 წელს ერთ მუშაზე 6,2 კაცდღე დაიკარგა, 1972 წლის შემდეგ ეს მაჩვენებელი სისტემატურად მცირდებოდა და 1985 წელს ერთ მუშაზე გაანგარიშებით კაცდენებმა, დღიურმა და ცვლაშიდა მოძრაობა როგორც ცხვარ-მეცხვარეს, ისე ავტოტრანსპორტს.

მთებში გზების გაყვანით გახდა შესაძლებელი სატელევიზიო ანძების დადგმა სოფლების უანძისა და ხურთისისათვის.

ამერთ-ამავ, საქართველოში ყველაზე მაღალმთიანია (2050 მეტრი ზღვის დონიდან) 25 კომლიანი სოფელი ჯუთა, სადაც ხევსურები — მხოლოდ არაბულები ცხოვრობენ. მძიმე და რთულია დღეს ასეთ შორეულ სოფელში გაჩერება, მაგრამ ჯუთელები ვერ ელევიან და ვერ თმობენ მშობლიურ კუთხეს.

ვისაც დიდი ქართველი მწერლის კონსტანტინე გამსახურდიას ისტორიული ნოველა „ხოგაის მინდია“ წაუკითხავს, ალბათ, ახსოვს იქ მოყვანილი ფაქტები, თუ როგორ გმირულად დახვდნენ ჯუთელები სოფელს შემოსეული მტრის ლაშქარს. ხალხური ლექსები ინახავს ჯუთელი გმირი ვაჟკაცების მთრეხელის, მარტიას, თოთელის, გმირი ქალის ნანას, ქურსიკას და სხვათა სახელებს.

დღეს ეს პატარა სოფელი ყოველწლიურად 15-20 ტონა ხორცს აბარებს სახელმწიფოს. მეცხვარეთა ბრიგადა სნოს კოლმეურნეობაში ყოველთვის მოწინავეობს. ისიც აღსანიშნავია, რომ ჯუთელებს კერძო ბაზარზე მეცხოველეობის პროდუქტები არ გააქვთ, ყველაფერს სახელმწიფოს აბარებენ.

ამჟამად შედგენილია სოფლის განაშენიანების პროექტი, რომელიც კარგა ხანია ელოდება ხორცშესხმას. ამიტომაც შარშან შემოდგომაზე დაიწყო სოფელ ჯუთისკენ მიმავალი გზის გაფართოება-რეკონსტრუქცია და დღემდე 216 ათასი მანეთის სამუშაოებია შესრულებული. ამასთან ჯუთაში აღმოჩენილია იშვიათი მოსაპირკეთებელი ქვა, რომლის ნაირიც, სპეციალისტების თქმით, მსოფლიოში მხოლოდ კუბაში და იტალიაში მოიპოვება. გზა კი სოფლის ქვიალდღეების გაუმჯობესებასთან ერთად მშენებლებს საშუალებას მისცემს აქ აღმოჩენილი ბუნებრივი სიმდიდრე ხალხის სამსახურში ჩააყენონ.

რაიონის განვითარების პერსპექტიული გეგმის მიხედვით, ჯუთში გარდაქმნები გასულ ხუთწლედში უნდა მომხდარიყო; განაშენიანება, გაზიფიცირება (სოფელი საწვავად წევას იყენებს!). ჯუთელები მაინც მოთმინებით ეუფან სასიკეთო ცვლილებებს, მით უმეტეს, რომ ხედავენ, რა [illegible] ... ელ ხელმძღვანელები. ამიტომაც შეცნოველობის [illegible] ... ზამთარში ცხვართან იყო, და შედეგმაც არ დაუბნა.

წარმატებით შესრულდა ნამატის მიღების გეგმა-ვალდებულებანი. მაქსიმალურად შემცირდა პირუტყვის გაწყდომა. მოხვეები, ქუდზე კაცია, რომ იტყვიან, ისე გამოდიოდნენ შაბათობებზე. რაიონის ტერიტორიაზე დარგეს სხვადასხვა ჯიშის ხის 8000-მდე ნერგი. ეს რაოდენობა ნაყოფიერნიადაგიანი რაიონისათვის შეიძლება უმნიშვნელოა, მაგრამ ყაზბეგის რაიონისათვის მნიშვნელოვანია. მალე ნერგები ტანს აიყრის და ხვეის ბუნებას უფრო მეტ შნოსა და ლაზათს შემატებს, სამთო ტურიზმისათვის პერსპექტიულ რაიონს უფრო მიმზიდველს გახდის.

მნიშვნელოვან სიძაღლეებს ეუფიდებიან ყაზბეგელი მშრომელები, ფართო გზები მიიწევს მთებისაკენ.

შ. არაბული,
ყაზბეგის რაიონული გაზეთის „დარიალის“ რედაქტორი.

დისციპლინა გარდაქმნის აუცილებელი პირობაა

დაჩქარების სტრატეგია

მოცდენებმა, აგრეთვე ადმინისტრაციის ნებართვით გამოუცხადებლობამ შესამჩნევად იკლო. ამასთან, თუ ადრე სამუშაო დროის დანაკარგები მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდა მრეწველობის დარგების მიხედვით, ამჟამად ეს განსხვავება საგრძნობლად შემცირდა. შედარებით დიდია სამუშაო დროის დანაკარგები ქიმიურ, მსუბუქ და ქვანახშირის მრეწველობაში. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ის გარემოება, რომ, თუ 1980 წელს რესპუბლიკის მრეწველობაში სამუშაო დროის დანაკარგები ერთ მუშაზე გაანგარიშებით 1,6-ჯერ აღემატებოდა საშუალო საკავშირო მაჩვენებელს, ამჟამად ეს მაჩვენებელი თითქმის ტოლია.

თუ სამუშაო დროის დანაკარგები მრეწველობის დარგების მიხედვით დიდად არ განსხვავდება ერთმანეთისაგან, ამას ვერ ვიტყვით ცალკეული სამრეწველო საწარმოების მიმართ. კერძოდ, ჯერ კიდევ დიდია სამუშაო დროის დანაკარგები სიჩხერის ბამბეულის ფაბრიკაში, საწარმოო გაერთიანება „ბორჯომში“ და სხვ.

შრომის დისციპლინის დაბალი დონე, უწინარესად იმით არის გამოწვეული, რომ ბევრ საწარმოში აღმზრდელობითი მუშაობა ცუდადაა ორგანიზებული. ქმედითად არ იყენებენ ადმინისტრაციულ და სხვა ხასიათის სასჯელს. ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს მონაცემებით, გაცდენებთან ბრძოლის ისეთი ქმედითი ფორმა, როგორიც შვებულების ხანგრძლივობის გარკვეული დღეებით შემცირებაა, ბევრ საწარმოში პრაქტიკულად არ გამოიყენება. ზოგიერთ საწარმოში, მიუხედავად ამისა, რომ დიდია სამუშაო დროის პირდაპირი დანაკარგები და, კერძოდ, გაცდენები, ადმინისტრაცია არც ისე იშვიათად თავს იკავებს და სასჯელს არ ადებს შრომის დისციპლინის დარღვევე მუშებს.

სუსტი შრომის დისციპლინა და შრომის დაცვის წესების უხეში დარღვევები იწვევს საწარმოო ტრავმატიზმს, რაზეც მოდის სამუშაო დროის დანაკარგების გარკვეული ნაწილი. საბჭოთა სახელმწიფო დიდ ყურადღებას აქცევს შრომელთა ჯანმრთელობის დაცვას, საწარმოო ტრავმატიზმისა და პროფესიული დაავადებათა ლიკვიდაციას. შრომის დაცვის ღონისძიებათა განხორციელებისათვის სოციალისტურ საწარმოში გამოიყოფა სახსრები და მასალები, რომელთა ხარჯვა სხვა მიზნებისათვის აკრძალულია. მაგრამ ზოგიერთ საწარმოში მთლიანად არ იყენებენ ამ შესაძლებლობებს და ზოგჯერ ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ უსაფრთხოების წესების დაცვას.

შრომის დისციპლინის საერთო მდგომარეობაზე არსებითს გავლენას ახდენს მუშების მიერ სამუშაო დღის გაცდენების რაოდენობა. ერთი რამ უდავოდ ცხადია: ამჟამად კადრების დენადობა მრეწველობის დარგებიდან შედარებით დიდია საშენ მასალათა მრეწველობაში — 14,1 პროცენტი. მაგრამ, თუ გავიხსენებთ, რომ 1970 წელს ამ დარგში კადრების დენადობა 37,0 პროცენტს შეადგენდა, ხოლო 1980 წელს — 25,2 პროცენტს, ნათლად დავრწმუნდებით, თუ რა პასუხსაგები მუშაობაა გაწეული ამ დარგში კადრების დენადობის შესამცირებლად.

თუ კადრების დენადობა მრეწველობის დარგების მიხედვით დიდად არ განსხვავდება ერთმანეთისაგან, სამაგიეროდ ცალკეული საწარმოების მიხედვით ეს განსხვავება შეტად არსებითია. ზოგიერთ საწარმოში დენადობა 40-50 და მეტი პროცენტია. ე. ი. წლის განმავლობაში იცვლება მუშაკთა თითქმის ნახევარი. ბუნებრივია ასეთ საწარმოებში ლაპარაკიც ზედმეტია შრომის დისციპლინის განმტკიცებაზე,

კადრების დენადობა სამუშაო დროის მნიშვნელოვან დანაკარგებს იწვევს. განსაკუთრებით ეხება ეს სამუშაოდან განთავისუფლებისა და ახალ სამუშაოზე მოწყობის პერიოდს. ამ დროს ხანგრძლივობა უკანასკნელ ხანს სულ უფრო იზრდება. ერთ-ერთი გამოკვლევით, სამუშაო დროის დანაკარგები მუშათა ერთი საწარმოდან მეორეში გადასვლის შედეგად 53 დღეს შეადგენს. საერთოდ დიდხანს ისვენებენ ქალები და 20 წლამდე ასაკის ახალგაზრდები.

კადრების დენადობა მნიშვნელოვნად განსხვავდება ასაკის მიხედვით. განსაკუთრებით დიდია ახალგაზრდა კადრების დენადობა. ეს როგორც ობიექტური, ისე სუბიექტური ფაქტორებითაა განპირობებული. კერძოდ, ახალგაზრდობა დიდი მობილურობით გამოირჩევა, იგი ძიებს პროცესშია, ცდილ თავის შესაძლებლობებსა და ძალებს და, რაც მთავარია, ირჩევს პროფესიას. სათანადო გამოკვლევებით მტკიცდება, რომ მუშათა კადრების დენადობაში ახალგაზრდობაზე 65-80 პროცენტი მოდის.

ახალგაზრდა კადრების დენადობის შემცირებისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს პროფესიული ორიენტაციის სისტემის სწორ ორგანიზაციას.

სახალხო მეურნეობის მოთხოვნა სხვადასხვა პროფესიაზე და მოსწავლეთა სურვილები ზოგჯერ ერთმანეთს ეწინააღმდეგება. ზოგიერთი ახალგაზრდა ცდილობს დაეუფლოს ისეთ პროფესიას, რომელიც არ შეესაბამება მის ინდივიდუალურ შესაძლებლობებს, და ამიტომ იგი ვერც აღწევს მიზანს. ამის გამო ასეთი ახალგაზრდა იცვლის სამუშაო ადგილს, პროფესიას და ძალზე ძნელად აგებს თავის მოწოდებას. დღეს უდავოა, რომ პროფესიის შეგნებული არჩევა გადამწყვეტ გავლენას ახდენს ახალგაზრდა კადრების დენადობის შემცირებაზე, მათ მიერ პროფესიის დაუფლებაზე, შრომის დისციპლინის განმტკიცებაზე. სწორედ ამიტომ ენიჭება განსაკუთრებული ყურადღება ახალგაზრდობის პროფესიონალური ორიენტაციის საქმის გონივრულად დაყენებას. თითოეული ახალგაზრდის უნარის, შესაძლებლობისა და მიდრეკილების სწორად განსაზღვრას. როგორც კ. მარქსი აღნიშნავს, პროფესიის არჩევის შესაძლებლობა ერთ სულ მოსახლეზე 1926 წელს ღვინის მოხმარება საშუალოდ დაახლოებით 6,2 ლიტრს შეადგენდა, ხოლო არყისა — 0,22 ლიტრს. შემდგომში, განსაკუთრებით კი ომის მომდევნო წლებში, ხალხის მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესების კვალდაკვალ და სპირტიანი სასმელების წარმოების არნახული ზრდის პირობებში ალკოჰოლური სასმელები სულ უფრო ადვილად ხელმისაწვდომი გახდა.

ალკოჰოლიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა უნდა იყოს უფრო აქტიური და თანამიმდევრული. იგი უნდა გადაწყდეს პიროვნების, კოლექტივისა და საზოგადოების დონეზე. ამ თვალსაზრისით დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენს ქვეყანაში შემუშავებული ღონისძიება ალკოჰოლიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ფართო კომპლექსურ პროგრამას, რომელიც გათვალისწინებულია ხანგრძლივი პერიოდისათვის. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ცნობილ დადგენილებაში „ლოთობისა და ალკოჰოლიზმის დაძლევის ღონისძიებათა შესახებ“, აგრეთვე პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მიერ მოწონებულ სხვა დოკუმენტებში, რომლებიც ლოთობისა და ალკოჰოლიზმის წინააღმდეგ ბრძოლას ეხება, ეს პრობლემა მიჩნეულია დიდი პოლიტიკური მნიშვნელობის სოციალურ ამოცანად.

ამჟამად ჩვენი ქვეყნის წინაშე, როგორც ცნობილია, დასახულია დაჩქარების ამოცანა. სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარების აუცილებლობის წინაშე ჩვენი ქვეყანა პირველად, როდი დგას. გავიხსენოთ ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის პერიოდი, როდესაც უმაგალითო ტემპით შეგვძლეთ შეგვექმნა თანამედროვე მრეწველობის საფუძვლები. არნახულია თანამედროვე დაჩქარების როგორც მოცულობა, ისე ტემპი. თხუთმეტ წელიწადში, ორი ათასი წლისათვის ჩვენ უნდა გავაორკეცოთ საწარმოო პოტენციალი, გავაკეთოთ იმდენი, რამდენიც გავაკეთეთ საბჭოთა ხელისუფლების არსებობის 68 წლის მანძილზე. ადამიანის ფაქტორის გაძლეურება, ორგანიზებულობისა და შრომის დისციპლინის განმტკიცება გარდაქმნის დიდებული პროგრამის შესრულების აუცილებელი პირობაა.

ა. თოთაძე,
საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილების ლექტორი.

ბოლო სასარგებლო სიახლე

ბოლო წლებში რესპუბლიკაში ჩაის ფოთლის დამზადებამ 500 ათას ტონას გადააჭარბა, თანაც ყოველწლიურად იზრდება მექანიზებულად ნაკრეფი ფოთლის ხვედრითი წილი. ასეთ პირობებში საჭიროა უფრო გულმოდგინედ გამოვიყენოთ ნედლეულის გადამუშავებაში ტექნიკური პროგრესი და ამით ხელი შეეწყოთ პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებას. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი მსარს უჭერს სპეციალისტების, მეურნეობათა ხელმძღვანელების მიერ საკითხის დაყენებას იმის თაობაზე, რომ დამუშავდეს და განხორციელდეს უფრო მკაფიო, ნათელი პროგრამა, რომლითაც კომპლექსურად გადაწყდება ჩაის წარმოებისა და გადამუშავების საკითხები. ამასთან დაკავშირებით საყურადღებოა რესპუბლიკის დამსახურებული აგრონომის გ. გიორგაძის გამოგონება ჩაის ფოთლის გადამუშავების პროცესებში ზოგიერთი სიახლის შეტანის შესახებ.

ცნობილია, რომ შავი ბაიხაო ჩაის გადამუშავებისას ფოთოლში არსებული ტანინის ნახევარი უხსნად მდგომარეობაში გადადის. ხსნადი ტანინის მეტი წილი კი მოგრეხილი ფოთლის ფერმენტაციის მეორე ფაზაში იკარგება.

ამ პროცესის დანიშნულებაა ხსნადი ტანინის უხსნად მდგომარეობაში გადაყვანის ხარჯზე მიიღოთ მეტი მელანოიდინები (საღებავები), რომელიც ჩაის ნაყენის ინტენსიურ შეფერვას იძლევა, ამას მომხმარებელი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს, მაგრამ ამ პროცესით გარკვეულწილად მცირდება ჩაის ხარისხის განმსაზღვრელი ტანინი და ბიოლოგიური თვალსაზრისით აღამიანისათვის საჭირო სხვა ნივთიერებები. გ. გიორგაძემ პირველმა წამოაყენა წინადადება— შავი ჩაის გამომუშავების ტექნოლოგიის ნაწილობრივ შეცვლით მაქსიმალურად შეგვენარჩუნებინა ჩაის ნედლეულში არსებული, ხარისხისათვის აუცილებელი ნივთიერებანი და ამ მიზნისათვის გამოგვეყენებინა რეზერვები. ეს ცვლილება ითვალისწინებს მოგრეხილი ჩაის ფოთლის ფერმენტაციის მეორე ფაზის, როგორც დამოუკიდებელი ტექნოლოგიური პროცესის, გაუქმებას, სამაგიეროდ საჭიროდ არის მიჩნეული ნედლეული გადამუშავების დროს გამდიდრდეს ისეთი პროდუქტით, რომლითაც ღარიბია ჩაის ფოთოლი. სათანადო ცდებისა და ექსპერიმენტების შედეგად ამგვარ პროდუქტად მიჩნეულია შაქრისგან სპეციალურად დამზადებული კოლერი (კარამელი), რომლის ფერი ჰარმონიულად ერწყმის მაღალხარისხოვანი ჩაის ნაყენის ფერს და შეუძლია შეეცვალოს ფერმენტაციის მეორე ფაზაში ტანინის უხსნად მდგომარეობაში გადასვლის (დაკარგვის) ხარჯზე მიღებული მელანოიდინები. ამასთან კოლერი მდიდარია შაქრის კომპლექსის (სახაროზა, მალტოზა და გლუკოზა) შედგენილობით და ხელს უწყობს ჩაის ხარისხის გაუმჯობესებას.

ზემოხსენებული სიახლის სარგებლიანობა სხვადასხვა კომპეტენტურმა ორგანიზაციამ შეამოწმა და დაადასტურა. გ. გიორგაძემ საბჭოთა კავშირის მინისტრთა საბჭოს აღმოჩენათა და გამოგონებათა სახელმწიფო კომიტეტის და გამოგონება სახელმწიფო კომიტეტისაგან სათანადო საავტორო უფლება მიიღო.

აღნიშნული სიახლე თავის დროზე საქართველოს ჩაის მრეწველობის სახელმწიფო კომიტეტმა შესამოწმებლად გადასცა სსრ კავშირის ჩაის მრეწველობის სამინისტროს სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანებას, რომელმაც შავი ჩაის ხარისხობრივი მაჩვენებლების გასაუმჯობესებლად და მწვანე ჩაის წვრილი ფრაქციების შავ ჩაად გარდასაქმნელად შაქრის კოლერის გამოყენების თაობაზე გ. გიორგაძის წინადადების დადებითი შეფასება მისცა. დადებითი დასკვნებია მიღებული აგრეთვე. საბჭოთა კავშირის კვების მრეწველობის სამინისტროს ცენტრალური სადეგუსტაციო კომისიისგან, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ჩაის გადამუშავების ტექნოლოგიაში მოგნებული აღნიშნული სასარგებლო სიახლის წარმოებაში დანერგვა ჭიანურდება.

ა. თელია,
რესპუბლიკის დამსახურებული აგრონომი.

ქრონიკა

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ ამხ. ე. კ. სიხარულიძე დანიშნა საქართველოს სსრ გამოცემლობების, პოლიგრაფიისა და წიგნის ვაჭრობის საქმეთა სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ.

„კომუნისტს“ ეკითხებიან

ჩვენი საზოგადოების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარება უდიდეს მოთხოვნებს უყენებს სოციალისტური შრომის დისციპლინას. სახალხო მეურნეობის ყველა რგოლში და ყველა დონეზე შრომის დისციპლინის შემდგომი განმტკიცება ქვეყნის წინაშე დასახული ამოცანების წარმატებით გადაწყვეტის უმნიშვნელოვანესი პირობაა. როგორც სკკპ XXVII ყრილობაზე აღინიშნა, აუცილებელია ეკონომიკური ზრდის ყველა რეზერვის მაქსიმალური გამოყენება, განსაკუთრებით ისეთი რეზერვებისა, რომლებსაც არ სჭირდება დიდი დანახარჯები და საგრძნობლად ზრდის ეფექტიანობას. მათ შორის ერთ-ერთი მთავარი ადგილი ორგანიზებულობისა და დისციპლინის განმტკიცებას მიეკუთვნება. „წინსვლა მით უფრო დაჩქარდება, აღნიშნა ამხანაგმა მ. ს. გორბაჩოვმა ყრილობაზე, რაც უფრო მტკიცე იქნება დისციპლინა და ორგანიზებულობა, რაც უფრო დიდი იქნება თითოეულის პასუხისმგებლობა დაკისრებული სამუშაოსათვის, მისი შედეგებისათვის“.

შრომის დისციპლინა რთული სოციალურ-ეკონომიკური კატეგორიაა. იგი ხასიათდება არა მარტო სამუშაო დროის გამოყენების მაჩვენებლებით, კერძოდ, სამუშაოზე დაგვიანებით, გაცდენებითა და მოცდენებით და ა. შ., არამედ, და ეს არანაკლებ მნიშვნელოვანია, შრომითი ურთიერთობის, ინიციატივის განვითარებით, შრომითი აქტიურობის გამუდმებული ზრდით და სხვ.

საზოგადოების განვითარების თანამედროვე ეტაპზე სამუშაო დროის რაციონალურად გამოყენებას, წესრიგისა და ორგანიზებულობის გაუმჯობესებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. როგორც ვ. ი. ლენინი აღნიშნავდა, საზოგადოებრივი შრომის კომუნისტური ორგანიზაცია ემყარება, და რაც უფრო წინ მივდივართ, მით უფრო მეტად დაემყარება მშრომელთა თვითსუფთალ და შეგნებულ დისციპლინას. დიდი ბელადი იმასაც მოუთითებდა, რომ შრომის ახალი დისციპლინის შესაქმნელად მრავალი წლისა და ათწლეულის მუშაობაა საჭირო.

სახალხო მეურნეობის განვითარების თანამედროვე მასშტაბის პირობებში შრომის დისციპლინის შემდგომი განმტკიცება გადაუდებელი ამოცანაა.

საბჭოთა კავშირში მშრომელებმა თითო სამუშაო დღე-რომ გააკეთონონ, ქვეყანას დაკარდება 4077 მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია, 1674 ათასი ტონა ნავთობი, 421 ათასი ტონა ცვილები, 2 მილიონ წყვილზე მეტი ფეხსაცმელი და ა. შ. ასეთია ამჟამად ერთი სამუშაო დღის ფასი. შედარებისათვის შეგვიძლია აღვნიშნოთ, რომ 1940 წელს ერთ დღეში იწარმოებოდა 133 მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია, 85 ათასი ტონა ნავთობი, 50 ათასი ტონა ფოლადი, 86 ცალი ტრაქტორი, 16 ათასი ტონა ცვილები და 580 ათასი წყვილი ფეხსაცმელი.

დროის ეკონომიურად გამოყენების მნიშვნელობა განუზომელია, რადგან, როგორც კ. მარქსი გვასწავლის, ყოველგვარი ეკონომია საბოლოო ჯამში დროის ეკონომიას უკავშირდება. იგი აღნიშნავდა საზოგადოების განვითარებაში დროის ეკონომიის მნიშვნელობას და მიუთითებდა, რომ, რაც უფრო ნაკლები დრო სჭირდება საზოგადოებას ხორბლის, პირუტყვის და სხვათა წარმოებისათვის, მით უფრო მეტ დროს იგებს იგი სხვა მატერიალური თუ სულიერი წარმოებისათვის. როგორც ცალკე ინდივიდისათვის, ისე საზოგადოებისთვისაც მისი განვითარების, მოხმარებისა და საქმიანობის ყოველმხრივობა დროის დაზოგვაზეა

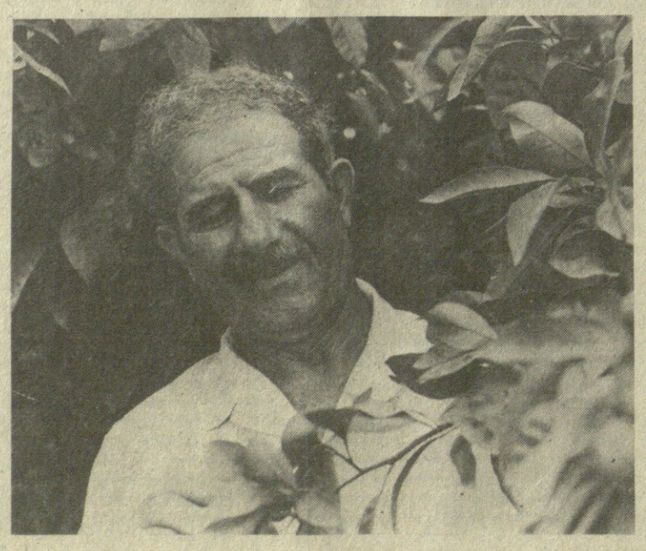

ამ დღეებში სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოებისა და გადამუშავების მეთერთმეტე ხუთწლედის დავალებების და სოციალისტური ვალდებულებების შესრულებაში მიღწეული წარმატებებისათვის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოვდა ჩვენი რესპუბლიკის აგროსამრეწველო კომპლექსის საწარმოთა და ორგანიზაციათა მუშებისა და სპეციალისტების დიდი ჯგუფი. მათ შორისაა მახარაძის რაიონის სოფელ ნატანების ლენინის სახელობის კოლმეურნეობის მეჩაიე შალვა პაიკიძე.

შალვა პაიკიძის შრომის წითელი დროშის ორდენს, შრომითი მამაცობისა და შრომითი წარჩინების მედლებს ახლა ოქტომბრის რევოლუციის ორდენიც მიემატა. მის მკერდს ამშვენებს აგრეთვე სსრ კავშირის მიღწევათა გამოფენის შვიდი სამკერდე ნიშანი, სსრ კავშირისა და საქართველოს სახელმწიფო პრემიის ლაურეატობის ნიშნები.

სურათზე: შალვა პაიკიძე.

ვ. ბენგბიურის ტექსტი და ფოტო.

ეკონომიკა

საქართველოს

ეროვნული ბიბლიოთეკა
ფაქტები • მოვლენები

საერთაშორისო მშვიდობის განსამტკიცებლად

გაიხსნა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 41-ე სესია

ნიუ-იორკი. მუშაობას შეუდგა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 41-ე სესია. მის დღის წესრიგში ცენტრალური ადგილი დაეთმობა საყოველთაო მშვიდობისა და უშიშროების უზრუნველყოფის, ბირთვული საფრთხის ლიკვიდაციის საკითხებს. სოციალისტური სახელმწიფოების ჯგუფმა სესიას განსახილველად შესთავაზა საკითხი საერთაშორისო უშიშროების ყოვლისმომცველი სისტემის შექმნის შესახებ, რომლის საფუძვლები სკკპ XXVII ყრილობამ შეიმუშავა.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 41-ე სესიის თავმჯდომარედ ერთხმად აირჩიეს ბანგლადეშის საგარეო საქმეთა მინისტრი ჰუმაიუნ რაშიდ ჩოუდჰური. მან სესიის დელეგატებს მოუწოდა კოლექტიური კონსტრუქციული წვლილი შემატონ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებაში დაფიქსირებული მიზნებისა და პრინციპების რეალიზაციას, საერთაშორისო მშვიდობისა და ურთიერთგაგების განმტკიცებას.

..ბავშვური „მშვიდობის ფიცით“ დამშვენებული უამრავი ნაირფერი ბუშტი აიკრა დღეს დილით ცაში გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შტაბ-ბინის თავზე. „მიეცით მსოფლიოს შანსი — ბავშვებს მშვიდობა სჭირდებათ“ — ეს კეთილშობილური მოწოდება გახდა დევიზი მშვიდობის დღისა, რომელსაც ტრადიციულად აღნიშნავს საერთაშორისო გაერთიანება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის მორიგი სესიის გახსნის დღეს.

კოცონისაგან, გამთენიისას რომ გაანაღეს ინდიელებმა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შტაბ-ბინის წინ მდელოზე, აანთეს იმ პირველი მსოფლიო მშვიდობის გადარბენის ჩირაღდანი, რომელიც კოსტრეტულად გამოხატავს ახლებურ პოლიტიკურ აზროვნებას ბირთვულ-კოსმოსური ხანის პირობებში, ამასთან ითვალისწინებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში განსახილველი პრობლემების ყველა ასპექტს.

პირველ პლენარულ სხდომაზე 41-ე სესიის თავმჯდომარედ ერთხმად არჩეულმა ჰუმაიუნ რაშიდ ჩოუდჰურიმ, ბანგლადეშის საგარეო საქმეთა მინისტრმა, სესიის მონაწილეებს მოუწოდა კოლექტიური წვლილი შემატონ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებაში დაფიქსირებული მიზნებისა და პრინციპების რეალიზაციას, საერთაშორისო მშვიდობისა და ურთიერთგაგების განმტკიცებას.

გენერალურმა კომიტეტმა სესიას შესთავაზა წინასწარი დღის წესრიგი, რომელიც 143 პუნქტისაგან შედგება. სოციალისტურ სახელმწიფოთა ჯგუფის ინიციატივით გენერალურ ასამბლეას წინადადება მიეცა განიხილოს საერთაშორისო მშვიდობისა და უშიშროების ყოვლისმომცველი სისტემის შექმნის საკითხი. მისი საფუძვლები მოიცავს როგორც სამხედრო და პოლიტიკურ, ისე ეკონომიკურსა და ჰუმანიტარულ სფეროებს. სესიას რჩება მიეცა განიხილოს განიარაღების საკითხთა მთელი კომპლექსი, უწინარეს ყოვლისა, საკითხები, რომლებიც ეხება ბირთვული იარაღის ყოველგვარი გამოსაცდელი აფეთქების შეწყვეტას და ბირთვული ბომბდამიდის ყოველსმომცველი აკრძალვის ხელშეკრულების დადებას, ქიმიური იარაღის აკრძალვისა და მისი მარაგის ლიკვიდაციას, კოსმოსურ სივრცეში გამალებული შეიარაღების თავიდან აცილებას.

ღირსეული მაგალითი მთელი მსოფლიოსათვის

სსრ კავშირის წარმომადგენლის გამოსვლა იუნესკოში

პარიზი. მსოფლიო გაერთიანება მოწმეა საბჭოთა კავშირის ფართო მასშტაბის მშვიდობიანი ინიციატივებისა, რომლებიც ესატყვისება ისეთი გავლენიანი საერთაშორისო ორგანიზაციის საქმიანობას, როგორც იუნესკოა. თანამედროვეობის მრავალი გლობალური პრობლემის გადაჭრა უშუალოდ არის დაკავშირებული ბირთვული კატასტროფის საფრთხის დაძლევაზე, გამალებული შეიარაღების ალაგმვაზე, რეალური განიარაღების განხორციელებასა და მშვიდობიანი თანამშრომლობის დამყარებაზე. ეს აზრი ხაზგასმით აღნიშნა გაერთიანებული ერების განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის საკითხთა ორგანიზაციის (იუნესკოს) აღმასრულებელი სხბჭოს აქ მიმდინარე 125-ე სესიაზე გამოსვლისას იუნესკოს აღმასრულებელი სხბჭოს წევრმა გ. ვ. ურანოვმა.

ამ გაგებით არის ნაკარნახევი საბჭოთა სამშვიდობო ინიციატივები, ჩვენმა ქვეყანამ რომ წამოაყენა 1986 წელს, იმ წელს, რომელიც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გადაწყვეტილებით მშვიდობის წლად არის გამოცხადებული. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მ. ს. გორბაჩოვის 15 იანვრის განცხადებაში წამოყენებულია 2000 წლისათვის ბირთვული და ქიმიური იარაღის ეტაპობრივი ლიკვიდაციის ფართო პროგრამა, მთელი რიგი სხვა პერსპექტიული ხასიათის წინადადებანი. 18 აგვისტოს გამოცხადდა, რომ ერთხელ კიდევ გაუგრძელდა ვადა ბირთვულ აფეთქებათა ცალმხრივ მორატორიუმს, რომელიც აქამდე წელიწადზე მეტ ხანს მოქმედებდა. საბჭოთა კავშირი სიტყვით კი არა, საქმით ამტკიცებს ბირთვული განიარაღებისადმი ერთგულებას. ბირთვულ აფეთქებათა მორატორიუმის დაწესების შემდეგ, აღნიშნა საბჭოთა წარმომადგენელმა, სსრ კავშირმა მთელ მსოფლიოს უჩვენა ღირსეული მაგალითი, როდესაც დათანხმდა თავის ტერიტორიაზე ამერიკის შეერთებული შტატების საკონტროლო მოწყობილობის დაყენებას.

იუნესკოს აღმასრულებელი საბჭოს მდივანმა რიგმა წევრებმა გამოთქვეს ამ დღეებში წინადადებანი, რომ დაიხვეწოს ორგანიზაციის პრობლემები კულტურის, განათლების, კომუნიკაციების განვითარების დარგში. ინდოეთის, ფილიპინების, ვენესუელის წარმომადგენლებმა მაღალი შეფასება მისცეს იუნესკოს ძალისხმევას მშვიდობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის იდეების პოპულარიზაციაში. სესიაზე ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ თანამედროვე კაცობრიობის მთელი რიგი პრობლემები წარმოშვა განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის განვითარების არასაკმარისმა რესურსებმა. სხდომაზე /გამოითქვა აზრი, რომ მთელ რიგ ქვეყნებში ტერორიზმის ახლანდელი აფეთქება გარკვეულ წილად უკავშირდება სიღატაკის, უწიგნურობისა და სოციალური უთანასწორობის პრობლემებს.

ASE საჭირო, საშური საქმე

მცენარეთა ქიმიური დაცვის თანამედროვე პრინციპები და მათი პრაქტიკული გამოყენების ამოცანები

ლია მოსავლის დანაკარგები. საბოლოო მიზანია მავნებლის პოპულაციის რეგულირება და არა მავნებლის მთლიანად მოსპობა.

მცენარეთა ქიმიური დაცვა მეცნიერების ფუნდამენტურ დარგებს ემყარება. ამასთან ერთად უშუალოდ უკავშირდება აგრონომის ყველა დისციპლინას. ამატომაც მას უდიდესი შესაძლებლობები აქვს, გამოირჩევა დიდი ეკონომიურობთ, რის გამოც მსოფლიოში წამყვანი ადგილი უკავია მავნე ორგანიზმებისაგან მცენარეთა და მისი პროდუქტების დაცვის საქმეში.

უკანასკნელ ხანს პრაქტიკაში ფართოდ დაინერგა სინთეზური პირეტროიდები, ბუნებრივი პირეტრინების მოლეკულების მოდიფიკაცია. პირეტრინებს სხვადასხვა სახის გვირილა შეიცავს, ყველაზე მეტი რაოდენობით კი დალმაციის გვირილის ყვავილებშია. სინთეზური პირეტროიდების მიღება მრავალი დადებითი თვისების გამო დიდ მიღწევად არის მიჩნეული. ისინი არ აჟუჟყიანებენ გარემოს, გამოირჩევიან სუსტი ტოქსიკურობით, მცირე ხარჯვის ნორმებით და სხვა.

ქიმიურ მეთოდს აქამდე ძლიერ ხშირად მიმართავდნენ როგორც მცენარეთა დაცვის ერთადერთ მეთოდს, დღეს კი სოფლის მეურნეობის ინტენსიფიკაციის, სპეციალიზაციისა და კონცენტრაციის დროს, როცა მავნე ორგანიზმების გამრავლების უფრო ხელსაყრელი პირობები შეიქმნა, ეს მეთოდი უფრო დაფასდა, გარანტად გადაიქცა. კერძოდ, უაღრესად სასარგებლოა ჰერბიციდების გამოყენება. იგი ტექნიკურად და ეკონომიკურადაც ეფექტიანია. პრაქტიკაში განსაკუთრებით ფართოდ იყენებენ სელექციურ ჰერბიციდებს (ისინი არ აზიანებენ კულტურულ მცენარეებს). ამჟამად მზადდება ჰერბიციდები სპეციალურად ანტიდოტების (შხამის საწინააღმდეგო ნივთიერებები) დამატებით, რათა კულტურული მცენარე არ დაზიანდეს. უშვებენ აგრეთვე ფოთლის ჰერბიციდ, რომლის წვეთები მცენარის ფესვებამდე აღწევს და მთლიანად სპობს სარეველა მცენარეს. გარდა ამისა, იგი მალე იშლება ნიადაგში, არ გროვდება, სასუქებთან ერთად შეტანისას კი მეტად უწყობს ხელს მოსავლის ზრდას. ამას თავის მხრივ ის სიკეთეც მოაქვს, რომ ასუსტებს მინერალური სასუქებით გამოწვეულ ნეგატიურ მოვლენებს.

ჰერბიციდები აუცილებელია „პირდაპირი თესვის“ დროსაც. ასეთ შემთხვევაში ნაწვერალზე ან კორდიანზე ყოველგვარი მექანიკური დამუშავების გარეშე თესავენ, ოღონდ ნიადაგის დასამუშავებლად აქ წინასწარ შეაქვთ ჰერბიციდები. ასეთი წესი მკვიდრდება საკვები ბალახების დასათესადაც.

ჰერბიციდებს იყენებენ „ნიადაგის მინიმალურად დამუშავებისასაც“, როცა ნიადაგს კი არ აბრუნებენ გუთნით, მხოლოდ მცირეოდენ აფხვიერებენ.

ორივე მეთოდის მიზანია მუშაძალის, საწვავისა და ხარჯის ეკონომია, ნიადაგის პირობების გაუმჯობესება, ქარული და წყლისმიერი ეროზიის რისკის შემცირება, მინდვრის სამუშაოების მაღალი ოპერატიულობა განსაზღვრულ დროსა და ვადებში.

ჰერბიციდების როლს უკეთ გავიაზრებთ, თუ სამხრეთ საქართველოს (მცირე კავკასიონის მესაქონლეობის ზონა) საძოვრების მდგომარეობას მივიყვანთ სამაგალითოდ. ამ ზონაში მრავალწლოვანი აბეზარა სარეველა — მინდვრის გვირილა გავრცელებული. იგი ზაფხულში, ყვავილობის დროს, თვალუწვდენ სივრცეს ისე თეთრად გადაპენტავს, გეგონება მინდორი დაუთოვიაო. ეს ერთი სახეობის მცენარე განსაკუთრებული სიძლიერით წარმოაჩენს ალელოპათიის (მცენარეთა ურთიერთზემოქმედება გარემოში ორგანულ ნივთიერებათა გამოყოფით) ზღაპრულ სურათს ბუნებაში. ჩვენი მდელოსნების დასკვნით, „გვირილამ მდელოების სრული გადაგვარება გამოიწვია“, საძოვრებს გადაუდებლად ჭირდება აღდგენა.

მინდვრის გვირილა ტიპური ანტროპოგენური ფაქტორია. მისი გავრცელებისა და მასთან ბრძოლის ისტორია ძველი რუსეთიდან იწყება. დღეს ეს სარეველა საქართველოში არა ერთ და ორ ათეულ ათას ჰექტარზეა მოდებული. მრავალი წლის მანძილზე კვლევითი მუშაობა სხვადასხვა მიმართულებით წარიმართებოდა. საბოლოოდ პრობლემების შესწავლა საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტს დაეკალა. ქიმიური ბრძოლის საკითხების დამუშავება დაეკისრა ინსტიტუტის მცენარეთა ქიმიური დაცვის კათედრას, რომელმაც სარეველა-გვირილის ეკოლოგიური ნიშის საფუძველზე და ჰერბიციდების სკრინინგით რეალურად გადაჭრა პრინციპული საკითხები; გადაწყდა გვირილაზე რადიკალურად მოქმედი ჰერბიციდების სელექციურად გამოყენება, რადგან ეს მეთოდი სრულიად არ ავნებს სხვა მცენარეებსა და ცხოველებს, გამორიცხულია გარემოს გაჭუჭყიანებაც. ოღონდაც ეს არის, რომ საძოვრების ტერიტორია მსხვილი ქვებით არის მოფენილი, ამიტომ აქ აუცილებელია სასოფლო-სამეურნეო ავიაციის გამოყენება. საჭირო იქნება შესწორების მოდერნიზაცია იგივე ჰერბიციდების გამოყენებით. საერთოდ კი, საძოვრების შემდგომი მოვლა-პატრონობისა თ ვ ი ს აუცილებლად უნდა წარიმართოს კომპლექსური კვლევა-ძიება ბიოლოგიის სფეროში.

იგივე კათედრამ შეისწავლა ჰერბიციდების გამოყენების შესაძლებლობანი ნიადაგის ეროზიის საწინააღმდეგოდ ძლიერ შხამიანი ბუჩქოვანი მცენარის — იელის მოსპობის დროს მთავარი კავკასიონის საძოვრებზე (დუშეთის რაიონი). ამ მცენარეს კალოების სახით დაახლოებთ 2000 ჰექტარი უკავია. ყვავილობისას იგი მეტად მომზიდველია, მაგრამ ასევე მეტად მავნეა და ვერაგი. პირუტყვი, რომელიც იელის ფოთლებსა და ტოტებს ჭამს, რამდენიმე საათში კვდება. მიუხედავად ამისა, ამ მცენარესთან ბრძოლაში ადამიანი დიდხანს ვერაფერს გახდა, რადგან მანქანებით ან ბარით მისი ამოძირკვა არ ივარგებდა ნიადაგის მოსალოდნელი ეროზიის შიშით. ასევე საშიში იყო მოჭრაც, ნარჩენები ცხოველების ჩლიქებს დააზიანებდა, თანაც მცენარე ისევ მალე გაიხარებდა, რაკი ფესვები უვნებელი დარჩებოდა. ერთადერთი სწორი არჩევანი ჰერბიციდების გამოყენება იყო...

ზოგიერთი ჰერბიციდი შესხურებისას ადვილად იჭრება მცენარეში, ფესვებშიც ჩადის და სწრაფად მოქმედებს მთლიანად მცენარეზე. როცა მცენარე სრულიად ხმება, ჩნდება კორდი, ამით თავიდან ვიცილებთ ეროზიული პროცესების საშიშროებასაც.

ჰერბიციდებით, აგრეთვე რეალურად გადაიჭრა საკითხი მაღალმთიან საძოვრების სარეველა შხამას წინააღმდეგ; ამ სარეველას დიდი ფართობები უკავია ეროფერ ბუშტი აიკრა დღეს დილით ცაში გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შტაბ-ბინის თავზე. „მიეცით მსოფლიოს შანსი — ბავშვებს მშვიდობა სჭირდებათ“ — ეს კეთილშობილური მოწოდება გახდა დევიზი მშვიდობის დღისა, რომელსაც ტრადიციულად აღნიშნავს საერთაშორისო გაერთიანება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის მორიგი სესიის გახსნის დღეს.

კოცონისაგან, გამთენიისას რომ გაანაღეს ინდიელებმა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შტაბ-ბინის წინ მდელოზე, აანთეს იმ პირველი მსოფლიო მშვიდობის გადარბენის ჩირაღდანი, რომელიც კოსტრეტულად გამოხატავს ახლებურ პოლიტიკურ აზროვნებას ბირთვულ-კოსმოსური ხანის პირობებში, ამასთან ითვალისწინებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში განსახილველი პრობლემების ყველა ასპექტს.

პირველ პლენარულ სხდომაზე 41-ე სესიის თავმჯდომარედ ერთხმად არჩეულმა ჰუმაიუნ რაშიდ ჩოუდჰურიმ, ბანგლადეშის საგარეო საქმეთა მინისტრმა, სესიის მონაწილეებს მოუწოდა კოლექტიური წვლილი შემატონ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებაში დაფიქსირებული მიზნებისა და პრინციპების რეალიზაციას, საერთაშორისო მშვიდობისა და ურთიერთგაგების განმტკიცებას.

გენერალურმა კომიტეტმა სესიას შესთავაზა წინასწარი დღის წესრიგი, რომელიც 143 პუნქტისაგან შედგება. სოციალისტურ სახელმწიფოთა ჯგუფის ინიციატივით გენერალურ ასამბლეას წინადადება მიეცა განიხილოს საერთაშორისო მშვიდობისა და უშიშროების ყოვლისმომცველი სისტემის შექმნის საკითხი. მისი საფუძვლები მოიცავს როგორც სამხედრო და პოლიტიკურ, ისე ეკონომიკურსა და ჰუმანიტარულ სფეროებს. სესიას რჩება მიეცა განიხილოს განიარაღების საკითხთა მთელი კომპლექსი, უწინარეს ყოვლისა, საკითხები, რომლებიც ეხება ბირთვული იარაღის ყოველგვარი გამოსაცდელი აფეთქების შეწყვეტას და ბირთვული ბომბდამიდის ყოველსმომცველი აკრძალვის ხელშეკრულების დადებას, ქიმიური იარაღის აკრძალვისა და მისი მარაგის ლიკვიდაციას, კოსმოსურ სივრცეში გამალებული შეიარაღების თავიდან აცილებას.

● აზია

ჯოზეფ მაურის დევნა ძლიერდება

ნიუ-იორკი. უშედეგოდ დამთავრდა ჯოზეფ მაურის, „მეხუთეკვინიუელი კაცის“ ცდები, გადაეცა ნიუ-იორკის შტატის გუბერნატორ კუომოსათვის პეტიცია, რომელიც შეიცავდა მოწოდებას შეუმსუბუქონ ხვედრი ნიუიორკელ უსახლკაროებს.

წინადღეს გუბერნატორის საქალაქო რეზიდენციაში მას უთხრეს, გუბერნატორი ხვალ იქნებაო. როცა მეორე დღეს მაური მისაღებში მივიდა, დაწვრილებით გამოკითხეს ვიზიტის მიზნები, შემდეგ განუცხადეს, გუბერნატორი „სასწრაფოდ გაეგზავნა“ ოლბანშიო, შტატის ადმინისტრაციულ ცენტრში, თუმცა იმავე საღამოს სიტყვა წარმოთქვა ნიუ-იორკში. პეტიცია, რომელსაც ხელს აწერს ათასობით საბჭოთა მოქალაქე, შეიცავს მოწოდებას ბოლო მოუღონ ღარიბ ამერიკელთა ძალით გამოსახლებას ბინებიდან. ეს ხელმოწერები მაურიმ სსრ კავშირში მოგზაურობის დროს შეაგროვა.

გულოთადს ვერ უწოდებ შეხვედრას, რომელიც მაურის ელოდებოდა გაზეთების სწყობში, სადაც საბჭოთა კავშირში ჩამოსვლამდე ხანდახან ახერხებდა სამუშაოს მიღებას. ერთ-ერთმა თანამშრომელმა პირდაპირ განუცხადა, აქ სამუშაოს ვერ იშოვი იმიტომ, რომ რუსეთში გაემგზავრეო. დაბრუნების შემდეგ მთელი ხნის მანძილზე მხოლოდ ერთხელ მომცეს უფლება ერთი ცვლა მეშუშავა. აწი რა იქნება, არ ვიცი, თქვა მაურიმ.

მაურის დევნას განაგრძობენ ადგილობრივი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებანი, არ წყდება აგრეთვე ფიზიკური ანგარიშსწორებით მუქარა. თავდასხმების ობიექტები ხდებიან მისი მეგობრები. ერთ-ერთი მათგანის ვაჟს ემუქრებიან, სამუშაოდან დაგითხოვთ, თუ შენი ოჯახი არ შეწყვეტს „ურთიერთობას კომუნისტთან და მოღალატესთანო“, — თქვა მაურიმ.

● ინდოეთი

გააშვნიეზლს ჯაშუშური ქსელი

დელი. ინდოეთის უშიშროების ძალებმა გააუვნებლეს პაკისტანის დიდი ჯაშუშური ქსელი. გაზეთ „ჰინდუსტან ტაიმსის“ ცნობით, დააპატიმრეს პაკისტანის სპეცსამსახურების 12 აგენტი, რომლებიც მოქმედებდნენ პენჯაბის, ჯამუსა და ქაშმირის, რაჯასთანის, გუჯარეთის შტატებში და ინდოეთის მთელ რიგ სხვა რაიონებში. დაკითხვების დროს დამნაშავეებმა უჩვენეს, რომ ჯაშუშური ცნობების შეგროვებასთან ერთად ისინი აპირებდნენ ვითარების დესტაბილიზაციას ინდოეთის ჩრდილო-დასავლეთ რაიონებში. ამ მიზნით ისინი კონტაქტებს ამყარებდნენ სიკ ექსტრემისტებთან, რომლებიც გამოხდომებს აწყობდნენ პენჯაბის შტატში.

ᲡᲐᲔᲠᲗᲐᲨᲝᲠᲘᲡᲝ ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲡᲐᲛᲢᲙᲘᲪᲔᲑᲚᲐᲓ

ᲒᲐᲘᲮᲡᲜᲐ ᲒᲐᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲘᲡ ᲒᲔᲜᲔᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲐᲡᲐᲛᲑᲚᲔᲘᲡ 41-Ე ᲡᲔᲡᲘᲐ

● ᲜᲘᲙᲐᲠᲐ�გᲣᲐ

სოფლის დიქტატორულმა რეჟიმმა მძიმე მემკვიდრეობა დაუტოვა სახალხო განათლებას. მოქალაქეთა 60 პროცენტზე მეტი უწიგნური იყო, ხოლო ხინოტეგიისა და მატაგალპის დეპარტამენტებში ფაქტობრივად წერა-კითხვა არ იცოდა მთელმა სოფლის მოსახლეობამ.

გამარჯვებული სანდინისტური რევოლუციის ერთ-ერთი პირველი დეკრეტი იყო უფასო განათლების თაობაზე. ათასობით მოხალისე გაეგზავნა სოფლად, რათა ცოდნა მიეცათ გლეხებისა და ინდიელებისათვის. ერთი წლის შემდეგ უწიგნურობა ქვეყანაში 12%-მდე შემცირდა, გაიხსნა ახალი სკოლები, ტექნიკუმები. მომდინარე სასწავლო წელს 900 ათასამდე ახალგაზრდა ნიკარაგუელმა შეავსო სკოლის კლასები, ლაბორატორიები, სახელოსნოები. სკოლებისა და კოლეჯების კარი გაიღო რესპუბლიკის ყველა კუთხეში, მათ შორის ქვეყნის ჩრდილოეთშიც, სადაც ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს მიერ შეკოწწებული სომოსელთა ბანდები მოსახლეობის დასაშინებლად კლავენ მასწავლებლებს, უწიგნურობის აღმოფხვრის კამპანიის მონაწილეებს, წვავენ სკოლებს.

სურათზე: გაკვეთილი მანაგუის ერთ-ერთ სკოლაში.

ᲐᲓᲬ-ᲡᲐᲙᲓᲔᲡᲘᲡ ᲤᲝᲢᲝ.

წინ ახალი შეხვედრებია

ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲮᲐᲚᲮᲣᲠᲘ ᲪᲔᲙᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲐᲜᲡᲐᲛᲑᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲡᲕᲚᲔᲑᲘ ᲓᲐᲐᲛᲐᲕᲠᲐ ᲜᲘᲣ-ᲘᲝᲠᲙᲘᲗᲘ

ნიუ-იორკი. კონცერტი უკვე დიდი ხანია დამთავრდა, ნიუ-იორკის ცნობილ „მეტროპოლიტენ-ოპერის“ დარბაზში კი არ წყდება ტაში და აღტაცებული შეძახილები „ბრავო“. ასე გამოეთხოვნენ საცეკვაო ხელოვნების ნიუიორკელი მოყვარულები საბჭოთა კავშირიდან ჩამოსულ ტუმრებს — სსრ კავშირის ხალხური ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლს სსრ კავშირის სახალხო არტისტის ი. ა. მოისეევის ხელმძღვანელობით.

ნიუ-იორკში დამთავრდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში განთქმულის საბჭოთა კოლექტივის ხანგრძლივი გასტროლების მხოლოდ პირველი ეტაპი. გასტროლები კი ნოემბრის დამლევამდე გასტანს. მან მკაფიოდ ცხადყო, რომ ამერიკელები უდიდესი ინტერესით ეკიდებიან საბჭოთა კულტურის მიღწევებს და მიესალმებიან ხანგრძლივი შესვენების შემდეგ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის კულტურული ურთიერთობის განახლებას. თუმცა ადგილობრივმა რეაქციამ სცადა ჩაეშალა საბჭოთა მსახიობების ამერიკელებთან ეს შეხვედრა (პირველი კონცერტის დროს დარბაზში ააფეთქეს ცრემლსადენ-გაზიანი ბომბი), მაგრამ ანსამბლის გამოსვლებს მუდამ წარმატება სდევდა თან.

„მეტროპოლიტენ-ოპერაში“ ანსამბლი 11-ჯერ გამოვიდა, — თქვა საკლესის კორესპონდენტთან საუბარში ელისონ დიქსონმა, კომპანია „ელ-აი პარტნერსის“ წარმომადგენელმა, რომელმაც ი. ა. მოისეევის ანსამბლის ტურნე მოაწყო ამერიკის შეერთებულ შტატებში.— და ყოველთვის დარბაზი ხალხით იყო გაჭედილი. ბილეთები პრაქტიკულად მაშინვე იყიდებოდა. ჩვენი აზრით, ეს უდიდესი წარმატებაა“.

გასტროლებს ასეთივე დიდი შეფასება მისცეს თვით ყველაზე მომთხოვნმა ნიუიორკელმა კრიტიკოსებმაც. „მოისეევის მიერ დადგმული ცეკვები ახლა უკვე კლასიკა გახდა, — წერდა კერძოდ გაზეთი „ნიუ-იორკ ტაიმსი“. — დადგმის მაღალმა ქორეოგრაფიულმა დონემ, შემსრულებელთა ვირტუოზულობამ ანსამბლი ყველაზე ცნობილი საცეკვაო კოლექტივების რიცხვში ჩააყენა“.

ახლა საბჭოთა ხელოვნების ოსტატები ამერიკის პატარა ქალაქ სკენექტადიში ჩავლენ, რომელიც ნიუ-იორკის შტატის ჩრდილოეთ ნაწილში მდებარეობს. შემდეგ ეწვევიან ბოსტონს, ლოს-ანჯელესს, ჩიკაგოს, მინეაპოლს, ვაშინგტონსა და ქვეყნის სხვა ქალაქებს, სადაც მოელით ახალი შეხვედრები ამერიკელ მაყურებელთან.

ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲡᲐ�გᲐᲠᲔᲝ ᲡᲐᲥᲛᲔᲗᲐ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲠᲨᲘ

18 სექტემბერს სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს პრეზიდენტრში გაიმართა ბრიფინგი საბჭოთა და უცხოელი ჟურნალისტებისათვის. სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციის სამმართველოს წარმომადგენელმა ჟურნალისტებს ინფორმაცია მიაწოდა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 41-ე სესიაში სსკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრის, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის ე. ა. შევარდნაძის მონაწილეობის შესახებ. საბჭოთა მინისტრს დაძახული პროგრამა ექნება. 19-20 სექტემბერს გათვალისწინებულია მოეწყოს პასუხსაგები მოლაპარაკება ვაშინგტონში. იქვე გაგრძელდება ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო მდივანთან ჯ. შულცთან უკვე ტრადიციად დამკვიდრებული საუბრები საერთაშორისო ხასიათისა და ორმხრივი ურთიერთობის ფართო წრის სასკითხთა გამო.

ნიუ-იორკში ე. ა. შევარდნაძე შეხვდება სოციალისტური ქვეყნების დელეგაციათა მეთაურებს. ე. ა. შევარდნაძის გამოსვლა სესიაზე ნავარაუდევია სამშაბათს, 23 სექტემბერს.

საბჭოთა მინისტრის სამუშაო კალენდრით გათვალისწინებულია შეხვედრები და საუბრები გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანთან პერეს დე კუელიართან, საფრანგეთის პრემიერ-მინისტრთან, მექსიკის პრეზიდენტთან, კიპროსის პრეზიდენტთან, ინგლისის, იაპონიის, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის, საფრანგეთის, იტალიის, ინდოეთისა და სხვა სახელმწიფოების საგარეო საქმეთა მინისტრებთან, აგრეთვე მთელი რიგი ქვეყნების სახელმწიფო და პოლიტიკურ მოღვაწეებთან.

ჟურნალისტებს გააცნეს ისრაელის მხარისაგან შემოსული შესაბამისი წინადადება ნიუ-იორკის შეხვედრის თაობაზე, ჯერჯერობით ძნელი სათქმელია, როგორ გადაწყდება ეს საკითხი, ვინაიდან უნდა გაირკვეს ზოგიერთი დეტალი, განაცხადა სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა.

30 სექტემბერ-3 ოქტომბ ე რ ს ე. ა. შევარდნაძე ოფიციალურ ვიზიტად ეწვევა კანადას ამ ქვეყნის მთავრობის მიწვევით. დასახულია ე. ა. შევარდნაძის ოფიციალური ვიზიტი მექსიკაში.

ბრიფინგის მონაწილეებს გააცნეს ახლახან დამთავრებული ოფიციალური ვიზიტის შედეგები, რომელიც ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში გამართა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატმა, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ ნ. ვ. ტალიზინმა. უკანასკნელი 20 წელიწადზე მეტი ხნის მანძილზე ეს ასეთი დონის პირველი ვიზიტია ჩინეთში. კერძოდ, როგორც აღინიშნა, ჩინეთის წარმომადგენლებთან საუბრის დროს განაცხადეს, რომ ვლადივოსტოკ-ში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მ. ს. გორბაჩოვის გამოსვლა შეიცავს მთელ რიგ ახალ პოზიტიურ ელემენტებს, რომლებსაც ისინი მიესალმებიან.

„დანილოფის საქმის“ გამო კითხვებთან დაკავშირებით ხაზგასმით აღინიშნა, რომ საბჭოთა მხარე ისწრაფვის ამ შემთხვევამ არ შეუშალოს ხელი საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ურთიერთობას. ჩვენი აზრი ასეთია: საჭიროა ეს საქმე დინჯად წარვმართოთ, ვერიდოთ სიტუაციის დრამატიზებას.

პასუხი გაეცა ჟურნალისტთა სხვა შეკითხვებსაც. (საკდესი).

პრგუმენტები და რეალობა

რიგის მახლობლად იურმალაში მიმდინარე საბჭოთა და ამერიკის საზოგადოებრიობის წარმომადგენელთა შეხვედრის მეორე დღეს სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ურთიერთობის ერთ-ერთი ძირითადი საკითხი დადგა დღის წესრიგში. პლენარულ სხდომაზე, რომელიც 16 სექტემბერს გაიხსნა, განიხილეს გამალებული ბირთვული შეიარაღების შეწყვეტის პრობლემები.

ნემსი არ ჩავარდება ზღვისპირა ქალაქის საზაფხულო თეატრში. მაგრამ დამსწრეთაგან ბევრს აშკარად გაუცოცა იმედი მოხსენებამ, რომელიც გააკეთა ამერიკელმა პუბლიცისტმა, წიგნის „მოძალადინებელი გამბიტების“ ავტორმა ს. ტელბოტმა.

სამე მარტო ის კი არ არის, რომ ორატორი შეეცადა ზერელედ წარმოედგინა ფაქტები, არამედ მთავარია ნთქვამიდან გამოტანილი დასკვნები. აი ისინიც:

ბირთვული გამოცდების მორატორიუმი არარეალისტური წინადადებაა. შეიარაღებისადმი კონტროლი რთული და ამიტომაც ნაკლებ რეალურია.

— პირადად მე მომბეზრდა ზღაპრის მოსმენა საბჭოთა სამხედრო უპირატესობის, საბჭოთა კავშირის მხრივ ომის საფრთხის წინაშე ამერიკის დაუცველობის შესახებ... — გაუზიარა დამსწრეთ შთაბეჭდილებანი ერთ-ერთმა მსმენელმა, რიგის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის დიპლომატმა ევგენი ფიოდოროვმა. — ვფიქრობ, თქვა მან შემდეგ, — თავად ამერიკელებს, რომელთა უმრავლესობაც ესწრაფვის საბჭოთა ადამიანებთან გულახდილ და კონსტრუქციულ დიალოგს, არ აკმაყოფილებს მოხსენების ირგუმენტები.

თითქოს ამ სიტყვების დასტურად დარბაზიდან გაისმის გულმოსული რეპლიკა ინგლისურად: — ჩვენ გვსურს მოვისმინოთ გამალებული შეიარაღების შეწყვეტის რეალური გზების შესახებ ნთქვამი. გვეყო ზოგადი სიტყვები!.

შემდეგ გამოვიდა საბჭოთა დელეგაციის წარმომადგენელი გენერალ-პოლკოვნიკი ნ. თ. ჩერვოვი, რომელიც მხოლოდ ერთ რამეში დაეთანხმა თავის ამერიკელ ოპონენტს. დიახ, განიარაღების პრობლემა რთულია. მაგრამ არა იმდენად, რომ მასში შეუძლებელი იყოს გარკვევა.

სსრ კავშირი ხელმძღვანელობს იმით, რომ ბირთვულ კოსმოსურ ხანაში საჭიროა ახალი მიდგომა უშიშროების საკითხებისადმი. საბჭოთა კავშირისა და

მწერალი და დრო

სკკპ XXVII ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის სრულიად სახალხო ბრძოლაში მხატვრული სიტყვის ოსტატების ადგილის, ლიტერატურული ნაწარმოებების იდეურ-მხატვრული დონის ამაღლების გზების შესახებ ნაყოფიერი დისკუსიის ტრიბუნა გახდა საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის პლენუმი, რომელიც 15 სექტემბერს გაიმართა.

პლენუმი შესავალი სიტყვით გახსნა საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარემ გ. ციციშვილმა.

მოხსენება გააკეთა კავშირის გამგეობის მდივანმა ჯ. ჩარკვიანმა. ქართული ლიტერატურის განვითარების ძირითად მიმართულებებსა და ტენდენციებზე, მის პრობლემებზე ილაპარაკეს თავიანთ გამოსვლებში პროზაიკოსებმა, პოეტებმა, კრიტიკოსებმა, გამომცემლობათა მუშაკებმა.

ბოლო დროს ქართულ ლიტერატურაში შეიქმნა მთელი რიგი ნაწარმოებები, რომლებიც ფართოდ აღიარეს მკითხველებმა. რესპუბლიკაში თანამედროვე ლიტერატურული პროცესის ძირითადი ნიშანია თანამედროვეობის პრობლემების მრავალმხრივი დაფარვა ასახვა, რომელიც ეროვნების ხალხის ისტორიის აქტიურ მხატვრულ ქრონიკას. იქმნება თემატიკით, ჟანრით, სტილით განსხვავებული ნაწარმოებები, რომელთა მეოხებითაც ლიტერატურა ასრულებს თავის სოციალურ-ესთეტიკურ ფუნქციებს. მაგრამ პარტია, ჩვენი ხანა მხატვრული სიტყვის ოსტატთა წინაშე უფრო სერიოზულ და მასშტაბურ პრობლემებს აყენებს. ქვეყანაში მიმდინარეობს გარდაქმნა, რომელიც არა მარტო აჩქარებს ტემპს მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის ყველა რგოლში, არა მარტო ღრმავდება და ფართოვდება მისი ეკონომიკური და ფილოსოფიური შინაარსი, იგი თანდათანობით ეუფლება ხალხის ცნობიერებას, ცვლის ადამიანების ფსიქოლოგიასა და აზროვნებას. ლიტერატურა მოწოდებულია მნიშვნელოვანი როლი შეასრულოს ამ საქმეში. იგი გულგრილი ვერ დარჩება ჩვენი სინამდვილის საჭირბოროტო პრობლემების ამსახველი სიუჟეტებისადმი:

პლენუმზე დიდი ყურადღება დაეთმო ლიტერატურული კრიტიკის, გამომცემლობათა მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის, ეროვნული ლიტერატურების თანამეგობრობის პრობლემებს. გამოითქვა მთელი რიგი კონკრეტული წინადადებანი, რომელთა სწორ და დროულ შესრულებაზეა დამოკიდებული რესპუბლიკის მწერალთა ორგანიზაციის საქმიანობის გაუმჯობესება.

პლენუმმა მიიღო შესაბამისი რეზოლუცია. (საქინფორმი).

ბრეშ ბრინის ახლადნილი ოცნება

წიგნებით კი არა, უმაღლესი სასწავლებლის აუდიტორიაში პირადად გაიცნეს თბილისელმა სტუდენტებმა გამოჩენილი ინგლისელი მწერალი გრეშ გრინი. იგი საბჭოთა კავშირში მეზუთედაა. მწერალი თავის მდივანთან კლოტა ივონთან ერთად ეწვია მოსკოვს, ლენინგრადს, თბილისსა და სოხუმს.

თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის უცხო ენების პედაგოგიურ ინსტიტუტში საუბარი წარიმართა გ. გრინის მშობლიურ ენაზე და მშობლიურ თემაზე — ლიტერატურაზე.

პირველობას მე-20 საუკუნის ინგლისურ ლიტერატურაში მწერალი უსიტყვოდ ანიჭებს ჯეიმს ჯოისს, თუმცა აღიარებს, რომ ამ ავტორის გაგება ადვილი არ არის.

საკუთარი ლიტერატურული გემოვნების შესახებ შეკითხვის პასუხად გ. გრინი საყვარელ წიგნებს შემდეგი თანამიმდევრობით აწყობს: შექსპირი, რაღა თქმა უნდა, ა. ჩეხოვი, ლ. ტოლსტოის „ომი და მშვიდობა“ და მე-19 საუკუნის პოეტი რ. ბრაუნინგი.

იმას, თუ რა აღელვებს ინგლისური ლიტერატურის პატრიარქს თანამედროვე მსოფლიოში, ყველაზე უკეთ მოწმობენ მისი ნაწარმოებები. რომანის „წყანარი ამერიკელის“ მოვლენები, მაგალითად, ვიეთნამში. პიესის „ენძელზე ფაშისტურ დიქტატურას გულისწყრომით გმობს მეორე რომანი „კომედიანტები...“ დღეს მწერლის, ისე როგორც მილიონობით პროგრესული ადამიანის ყურადღება მიპყრობილია ლათინური ამერიკის კონტინენტისაკენ — მისი ცხელი წერტილების — ნიკარაგუისა და სალვადორისაკენ. მწერალი არ ეთანხმება ამ ქვეყნებში ოფიციალური ვაშინგტონის პოლიტიკას, მთლიანად ემხრობა დანიელ ორტეგას მთავრობის მოქმედებას. მისი ცხოვრების, და მაშასადამე ლიტერატურის მთავარი ინტერესია ბრძოლა ყველა თავისი გამოვლინებით, რა თქმა უნდა, აღიარებს გ. გრინი, მასზე გავლენა მოახდინეს ისეთ პოლიტიკურ ფიგურებთან შეხვედრებმა, როგორიც არიან ხო ში მინი, ს. ალიენდე, ფ. კასტრო.

საბჭოთა კავშირის გადაწყვეტილებას კი, ვადა გაუგრძელოს ბირთვული იარაღის გამოცდების ცალმხრივ მორატორიუმს, მწერალი კატეგორიულ შეფასებას აძლევს.

— მთელი ამ ხნის განმავლობაში პირველად გავიგეთ პოლიტიკაში საღი აზრის ხმა.

შთაბეჭდილებების შესახებ ტრადიციულ კითხვას მწერალმა ასე უპასუხა:

— ჩემი ოცნება ახდა: ვნახე საქართველო! მართალია გამჭრიახი ცისფერი თვალები ეშმაკურად უციმციმებს — ვერ იტყვი, რომ ასაკი მოგზაურობისათვის მთლად შესაფერისი იყოს (ავტორი 82 წლისა გახდა). მაგრამ, როგორც იტყვიან, სჯობს გვიან, ვიდრე არასდროს!

(საქინფორმი).

ამიერკავკასიის წითელდროშოვან სამხედრო ოლქში

რწმენით იარ, იარ, იარ! მტკიცე გკონდეს ბიჯი.
ყოველ ნიმუზე კლიერია ქვეყნის დაცვის ნიჭი.

18 სექტემბერს საბჭოთა არმიის პირველი გვარდიული ნაწილების შექმნის 45 წლისთავია

ხსოვნა, გაცოცხლებული ქვაში

საბჭოთა გვარდიის 45 წლისთავის დღისათვის № გვარდიული ნაწილის სამხედრო ქალაქში აღიმართა მონუმენტის თხუთმეტმეტრიანი სტელა. იგი აგვირგვინებს მემორიალურ კომპლექსს, რომელიც ნაწილს იუბილეს დღისათვის უძღვნეს თვით მეომრებმა — იმათი დიდების მემკვიდრეებმა, ვისაც 1941 წლის სექტემბერში მიენიჭა გვარდიელის წოდება.

— როგორც კი ნაწილის ზღურბლს გადმოვაბიჯე, — თქვა მემორიალის პროექტის ავტორმა გვარდიის რიგითმა ირაკლი ნარმანიამ, — უმალ „დავაადდი“ იდეით ქვაში ამესახა ომისდროინდელ თანაპოლკელთა გმირობა.

ირაკლი სპეციალობით არქიტექტორია, არმიაში სამსახურამდე დაამთავრა თბილისის სამხატვრო აკადემია. თავისი ფიქრები მან გაუზიარა ამ უმაღლესი სასწავლებლის სხვა კურსდამთავრებულებსაც, რომლებიც მასთან ერთად გადიან ვადიან სამხედრო სამსახურს — არქიტექტორ მ. მახარაძეს, მხატვარ რ. თორდიას, მოქანდაკეებს ი. სიხარულიძესა და ი. ცისკაძეს, დიზაინერ გ. რურუას. სარდლობამ მხარი დაუჭირა გვარდიის რიგით ჯარისკაცებს, შემოქმედებით ჯგუფში გაერთიანა ისინი, უზრუნველყო მასალებით. დღისით ახალგაზრდა მეომრები სამხედრო სამსახურს ასრულებდნენ, თავისუფალ დროს კი — საღამოობით — შემოქმედებას ანდომებდნენ.

ესკიზებში, ფანქრით გაკეთებულ ჩანახატებში გამოცადეს მომავალი სკულპტურული კომპოზიციის მრავალი ვარიანტი. მზა პროექტი წარუდგინეს ნაწილის ვეტერანთა საბჭოს. მისი თავმჯდომარე თვიდანვე ყურადღებით ადევნებდა თვალს ჯგუფის მუშაობას, რჩევა-დარიგებით ეხმარებოდა.

და საფრონტო დიდების ხეივანი, სადაც საბჭოთა კავშირის იმ 26 გმირის ბიუსტი დგას, რომლებიც აღიზარდნენ ამ სამხედრო კოლექტივში, დაამშვენა მონუმენტმა. აქ ქვაშია აღბეჭდილი ბრძოლების ფრაგმენტები, დამზობილი რაიხსტაგი, გვარდიელების მიერ განვლილი საბრძოლო გზა.

მემორიალის გახსნის საზეიმო ცერემონიაზე მადლობა გამოუცხადეს იმ მებრძოლებს, რომლებმაც თავი გამოიჩინეს ამასწინანდელ წვრთნაში, ერთმა მათგანმა — „საპატიო ნიშნის“ ორდენის კავალერმა, გვარდიის პოდპოლკოვნიკმა იური მინინმა მოისმინა მადლობის სიტყვები, რომლებიც წარმოთქვეს მამამისის — ზემდეგ თეოდორე მინინის ძეგლის წინ. ზემდეგმა მთელი ომის მანძილზე ამ ნაწილში იმსახურა, ვენაში დუნაის ხიდის განაღმვაში მონაწილეობისათვის მას მიენიჭა საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება. მისმა შვილმა, რომელიც 18 წელია მსახურობს ამ სახელგანოქმულ ნაწილში, მიიღო მილოცვები თ. მინინის თანამებრძოლებისაგან — ნაწილის ვეტერანებისაგან. სამასზე მეტი ვეტერანი ჩამოვიდა ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან მშობლიური სამხედრო ნაწილის იუბილეს ზეიმში მონაწილეობის მისაღებად.

ძებნა

სოფლის ქუჩაში მოულოდნელი შეხვედრა გახდა იმ მოვლენათა კვანძი, რომელმაც მწვანეკუდიან მეომრებთან ერთად აღმოჩნდა საზღვრისპირეთის მრავალი მცხოვრები.

...კოლმეურნე შაპირ ბეჟანიძეს ფეხი სტკიოდა, მაგრამ იმ დღეს, სისხამ დილით, სანამ მზე მთებიდან ამოიწვერებოდა, მაინც გადაწვიტა მინდორში სამუშაოდ წასულიყო. განთიადის ნისლში მან ვეიაცის სილუეტი შენიშნა, უნდოდა მისალმებოდა თანასოფელელს, მაგრამ, როდესაც მიუახლოვდა, შაპირმა დაინახა უცნობი კაცი, რომელმაც საუბარს თავი აარიდა, და საზღვრისპირა ზონაში ბუნებრივ კითხვაზე — დოკუმენტები გვიჩვენეთო — თავქუდმოგლეჯილი გაიქცა. ნატეხი ფეხის გამო კოლმეურნე ვერ დაედევნა ნისლში მიმალულ უცნობს. როცა შ. ბეჟანიძის სიგნალზე სოფელში მესაზღვრეები მოვიდნენ, მათ სოფლის განაპირას აღმოაჩინეს ზურგჩანთა, რომელშიც დიდი რაოდენობით სურსათი და თბილი საცვლები ეწყო.

პარტიის საზღვრისპირა რაიკომში შეიქმნა ძებნის შტაბი, რომელსაც სათავეში ჩაუდგნენ კომუნისტები ბ. შაიძე და ტ. ნიკარაძე. ამასთან ერთად ასეთივე ორგანო ამოქმედდა მეზობელ რაიკომშიც. მასში გაერთიანდნენ პარტიული და საბჭოთა მუშაკები ი. ხიმშიაშვილი, ა. ჯიბლაძე, ვ. მამულაძე, შ. მაკარაძე და სხვები.

მესაზღვრეებთან ერთად ორივე შტაბმა შეადგინა რაზმელების მორიგეობისა და პატრულირების გრაფიკები. დააყენეს საგუშაგოები, ინსტრუქტაჟს უწევდნენ მორეული სოფლების მცხოვრებლებს და მწყემსებს. მესაზღვრეთა მოხალისენი თანაშემწეები აკონტროლებდნენ ყრუ ბილიკებს, მთის ნაკადულებზე გადასასვლელებს. მოდიოდა ცნობები საზღვრის დამრღვევის გამოჩენის თაობაზე. იგი ლიდურია. მაგალითად, განთიადის მცხოვრებმა ა. ბოგოლიანმა ერთბაშად მიიღო ექვსი კაცი და თითოეულს დღე-ღამეში არომეოდა 4 მანეთსა და 30 კაპიკს საწოლისათვის. ამასთან მან გულუბრყვილო დამსვენებლებს ჩაწერისათვის კიდევ თითო მანეთი წაღლიტა. ამ დაბაში მეორე კერძო პანსიონატიც არის, რომლის მფლობელია რ. კრბაშიანი. შემოწმების დროს მის სახლში საწოლებს ქირაობდა ერთდროულად 18 დამსვენებელი.

დღე-ღამის განმავლობაში დაარაჯობენ ბინების გამქირავებელი დისახლისები სამგზავრო დარბაზს ადლერის აეროპორტში, „ნადირობენ“ დამსვენებლებზე. აეროპორტის შინაგან საქმეთა სახაზო განყოფილებამ, რომელიც 30 კილომეტრზე მეტით არის დაშორებული აფხაზეთს, ამას წინათ გაგრის საქალაქო საბჭოს აღმასკომს ზომების მისაღებად გადაუგზავნა ინ 60 განსაკუთრებით აბეზარი დისახლისების გამო შედგენილი ოქმები, რომლებიც ადამიანებ და ათენებენ ადლერში, ოღონდ ბინის გაქირავებით უშრომელი შემოსავალი მიიღონ. მათ შორის არიან გაგრელი ს. აგოზიანი, განთიადელი თ. ხუციშვილი, მ. ტრეტიაკოვა და სხვები.

— საქალაქო საბჭოს აღმასკომის ადმინისტრაციული კომისიის მარტო ერთ, ბოლო სხდომაზე, — თქვა გაგრის შინაგან საქმეთა საქალაქო განყოფილების უფროსმა დ. რაფავამ, — სხვადასხვა თანხით დაჯარიმდა 60-მდე კაცი. ასე რომ, კერძო მესაკუთრე გამომძალველთა მიმართ ადმინისტრაციული ზემოქმედების ღონისძიებებს ვახორციელებთ. მაგრამ ეს არ კმარა. უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერებისათვის გამიზნულმა ახალმა კანონმდებლობამ მეტი როლი მიანიჭა პროფილაქტიკას და გააფართოოვა სპეციალიზებული ფასებში ბინის გაქირავებისათვის სასჯელის შესაძლებლობანი, რომელიც ზედმეტი საცხოვრებელი ფართობის ჩამორთმევასაც კი ითვალისწინებს. ჩვენი ამოცანაა სწორად გამოვიყენოთ კანონით მონიჭებული შესაძლებლობანი.

— დაუყოვნებლივ უნდა გარდაიქმნას სამართალდაცვითი ორგანოები. ამით ისინი არა მარტო წვლილს შეიტანენ კანონიერებისა და მართლწესრიგის განმტკიცებაში, არამედ დაეხმარებიან ფირმა „დასვენებას“, უფრო სწრაფად დადგეს ფეხზე.

ფირმას კი დახმარება სჭირდება. კერძო პირთა კონკურენციის მიუხედავად, „დასვენება“ სეზონის განმავლობაში ემსახურება სულ ცოტა 200 ათას დამსვენებელს. სხვადასხვა მომსახურებას უწევს მას ზომიერი ანაზღაურების საფასურად. უზრუნველყოფს მათ ბინით, კვებით, მკურნალობით, ექსკურსიებით, გასამგზავრებელი ბილეთითა და სხვა სიკეთით, რაც შედის საკურორტო სერვისში.

მაგრამ ჯერ კიდევ სუსტია ახალი ფირმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, კერძოდ, ტრანსპორტით უზრუნველყოფა. „დასვენების“ ყოველწლიური მოგება მის განმტკიცებას ხმარდება. მაგალითად, შარშან ბალანსით მოგებამ მიაღწია 332 ათას მანეთს. შეაბამისად დღეს ფირმა განსხვავდება შარშანდელისაგან. მაგრამ მთლიანად ჩამოყალიბების პერიოდი აქ არ დამთავრებულა, ამიტომ ქალაქის ხელისუფალნი, სამართალდაცვითი ორგანოები მოვალენი არიან დაეხმარონ ფირმას უკანონო კერძო პანსიონატების მფლობელების წინააღმდეგ ბრძოლაში, აღკვეთონ არაჯანსაღი კონკურენცია.

თ. ჯიბუტი.

გზა გადავუკეტოთ უშრომელ შემოსავალს

ფირმა „დასვენების“ კონკურენტები

ფოტო-აპარატით ბუნების წიაღში, ადამიანებთან

მოუსვენარი ხალხია ფოტორეპორტიორები. და, ალბათ, სხვაგვარად წარმოუდგენელიცაა მათი საქმიანობა. მაშ ვინ უნდა ალბეჭდოს ფირზე ჩვენი ბუნების თვალწარმტაცი ხედები? ადამიანები — თავიანთი ყოფა-ცხოვრებითა და შრომით?

რედაქციის დავალებებს რომ ასრულებს, რეპორტიორი ისე, „თავისთვისაც“ გაიჩხაკუნებს ხოლმე აპარატის საკეტს და მერე სხვადასხვა

კონკურსზე თუ ფოტოგამოფენაზე მშვენიერების მოწმეს გაგვხდის.

საკონფორმის რეპორტიორს ლ. გუსოვსაც აღუბეჭდია ფირზე ეტიუდები. ერთი — სოფლის უხუცესს წარმოგვიდგენს, რომლის ნაამბობს გაფაციცებით უსმენენ ნორჩი მთიელები. მეორე სურათს „მთის მდინარის ნაპირთან“ ჰქვია, მესამეს კი — „სოფლის ღობესთან“.

— — ᲡᲞᲝᲠᲢᲘ

ᲒᲘᲜᲓᲝᲙᲘᲗ ᲙᲐᲚᲗᲑᲣᲠᲗᲘᲡ ᲩᲔᲛ�პᲘᲝᲜᲐᲢᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ

დღეს თბილისში, ლენინგრადსა და ბაკურიანში აწყობა საბჭოთა-კავშირის ქალთაბურთელ ვაჟთა 54-ე საკავშირო ჩემპიონატის პირველი წრის პირველი ტური. **თბილისში** სპორტის სახასლის სარბიელი დაეთმობათ თბილისისა და მოსკოვის დინამოელებს, რიგის ვეფსა და ვილნიუსის „სტატებას“. **ლენინგრადში** ერთმანეთს შეხვდებიან ლენინგრადის „სპარტაკი“, კუუნასის „ეალგორისი“, დონეცკის „შახტიორი“ და კიევის ასკ. **მინსკში** იასპარეზებენ მინსკის რტი, ცსკა, კიევის „სტროიტელი“ და ალმა-ათის ასკ.

პირველ ტურში ჩვენთან ერთმანეთს შეხვდებიან მოსკოვის „დინამო“-რიგის ვეფი და თბილისის „დინამო“-ვილნიუსის „სტატება“.

ᲙᲚᲐᲕ ᲧᲐᲘᲛᲘ

რიგაში, სადაც მიმდინარეობს მსოფლიო ჩემპიონობის პრეტენდენტების არტურ იუსუპოვისა და ანდრია სოკოლოვის მატჩი, 16 სექტემბერს გაიმართა მეექვსე გადადებული პარტიის დამთავრება. 52-ე სვლაზე მეტოქეები ყაიმზე შეთანხმდნენ. მატჩის ანგარიშია 4:2 იუსუპოვის სასარგებლოდ.

ᲡᲐᲡᲞᲐᲠᲢᲐᲙᲘᲐᲓᲝ ᲛᲔᲠᲘᲓᲘᲐᲜᲖᲔ

მოსკოვის სპორტულ კომპლექს „ოლიმპიურში“ სსრკ კავშირის ხალხთა IX სპარტაკიადაზე წყალში მსტრომელთა შეჯიბრების პირველ დღეს წარმატებით იასპარეზა ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენელმა 17 წლის გიორგი ჩოგოვაძემ, რომელმაც სამმეტრიანი ტრამპლინიდან წყალში ხტომაში ბრინჯაოს მედალი დაისაკუთრა (555,24 ქულა). სპარტაკიადის ჩემპიონის ტიტული ამ სახეობაში მოიპოვა მინსკელმა ალექსანდრე გლადჩენკომ (588,12 ქულა), მეორე ადგილზე გავიდა მინსკელი ალექსი კოგალევი (574,92).

მოსკოვის ოლიმპიური ცენტრის საცურაო აუზში დაიწყო წყალბურთელთა ფინალური ასპარეზობანი. საქართველოს ნაკრებმა პირველი მატჩი მოსკოვის ძლიერ კოლექტივთან გამართა. საინტერესო დაძაბული შეხვედრა დამთავრდა მოსკოველთა გამარჯვებით ანგარიშით — 11:9. მეორე ტურში საქართველოს წყალბურთელების მეტოქე იყო აზერბაიჯანის ნაკრები, ჩვენმა ნაკრებმა შეხვედრა აღმავლობით წარმართა და გაიმარჯვა ანგარიშით 12:8. სხვა შეხვედრები ასე დამთავრდა: უკრაინა-ლენინგრადი — 12:7, ყაზახეთი-მოსკოვი — 7:9.

ᲛᲝᲙᲚᲔᲓ

ფეხბურთი. გაიმართა პირველი ლიგის საკავშირო პირველობის 35-ე ტურის მატჩები. ჩემპიონატის ერთ-ერთ ლიდერს ლანჩხუთის „ბურიას“ გასვლითი მატჩი ჰქონდა ვოლგოგრადში ადგილობრივ „როტორთან“. მატჩი დამთავრდა „როტორის“ გამარჯვებით ანგარიშით 4:2, ბათუმის „დინამომ“ უმასპინძლა „ფაკელს“ და გაიმარჯვა ანგარიშით 2:1, სხვა მატჩები ასე დამთავრდა: „კუზბასი“-„დუგავა“ — 4:0, ხაბაროვსკის ასკ-„ატლანტასი“ — 2:0, „ისკრა“-როსტოვის ასკ — 0:0, „შინიკი“-„უბანი“ — 1:1, „კოტაიკი“-„ლოკომოტივი“ — 0:0, ცსკა-„სპარტაკი“ — 1:1, „როსტელმაში“-ასკ „კარპატი“ — 4:0, სტავროპოლის „დინამო“-„ნისტრუ — 5:0, „ტოლიატი“-„ფასთაქორი“ — 1:0, „მეტალურგი“-„პამირი“ 3:2.

რუგბი. გაიმართა საკავშირო ჩემპიონატის მორიგი ტურის მატჩები. მოსკოვის გაგარინის სახელობის სამხედრო-საპატრო აკადემიის გუნდმა ორივე შეხვედრაში დაამარცხა მოსკოვის „ლოკომოტივი“ — 21:12 და 19:10, შეჯიბრების ლიდერი (სსა) ახლა 5 ქულით უსწრებს მომდევნო ადგილზე მყოფ მოსკოვის „სლავას“, რომელმაც ბოლო ტურში ორივე შეხვედრა წააგო ქუთაისში ადგილობრივ „შენენბელთან“ 7:9 და 15:17. მესამე ადგილზე გადაინაცვლა ალმა-ათის ასკ-მ, რომელმაც კრასნოიარსკის „ექსკავატორტიაჟსტროისთან“ პირველი შეხვედრა წაგო ანგარიშით 10:12, ხოლო მეორე შეხვედრაში გაიმარჯვა 19:12.

ᲘᲜᲢᲔᲠᲜᲐᲪᲘᲝᲜᲐᲚᲘᲖᲛᲘᲡ ᲙᲐᲜᲝᲜᲔᲑᲘᲗ

საპასუხო ვიზიტით

დამთავრდა რუმინეთის ქალაქ პიტეშტის ფოლკლორული ანსამბლის „დორულის“ გასტროლები ზუგდიდში. ეს ცნობილი კოლექტივი, რომელსაც მოვლილი აქვს მსოფლიოს მრავალი ქვეყანა, პირველად ესტუმრა საქართველოს. ეს იყო სპასუხო ვიზიტი. ამ ორიოდე წლის წინ „ჩელმა“ უჩვენა თავისი ხელოვნება რუმინელებს. ანსამბლ „დორულს“ 30 წლის ისტორია აქვს. გემოვნებით შერჩეულმა მუსიკალურ-ქორეოგრაფიულმა რეპერტუარმა დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ენგურჰესის მშენებლებზე, ნარაზნელ მეჩიეებსა და ინგირელ მექაღალდეებზე.

გამოსამშვიდობებელი საღამო, რომელიც ზუგდიდის ბოტანიკურ ბაღში გაიმართა, რუმინელი და საბჭოთა ხალხების მეგობრობის დღესასწაულად გადაიქცა. სცენაზე ერთმანეთს ცვლიდნენ რუმინული, რუსული და ქართული სიმღერები და ცეკვები.

დამთავრდა გასტროლები, მაგრამ წინ არის მომავალი მეგობრული შეხვედრები.

(საქინფორმი).

სიმღერა იბრძვის მშვიდობისათვის

— **ჩემს** გიტარას სახელად ბრძოლა ჰქვია, — გვაცნობს თავის უცვლელ პარტნორს 28 წლის ჩილელი ლაუტარო ვალდესი. პოლიტიკური სიმღერების ცნობილი შემსრულებელი თბილისში გამართული პირველი საერთაშორისო ტურისტული ფესტივალის „მშვიდობა, მუსიკა, ტურიზმი“ ლაურეატი გახდა.

...ლენინური კომკავშირის სახელობის ცენტრალური წყალსაჯომარდო კომპლექსი. დასკვნითი კონცერტი. სცენაზე გასვლის მოლოდინში ლაუტარო ჩაფიქრებული ეხება სიმებს. სხვათა შორის, ეს ინსტრუმენტი მუსიკალური სკოლის დამთავრების დღეს ბერლინელმა მეგობარმა აჩუქა. მეცხრე წელია გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში ცხოვრობს ლაუტარო. ემიგრაციაში ყოფნის დროსაც კი მუსიკოსი თავს სამშობლოს პროგრესული ძალების ჯარისკაცად გრძნობს. როგორც ხუნტის ხელით მოკლული მისი თანამემამულისათვის — მომღერალ ვიქტორ ხარასათვის, მუსიკა მისთვის მარტოოდენ პროფესია კი არა, იარაღია. ლაუტარო ცხრა წლისა იყო, როცა გიტარა აიღო ხელში და არასოდეს დაგიწყებია პაბლო ნერუდას პოეტური ანდერძი: „სიმღერას უნდა ჰქონდეს მგზნებარე გული, აისის თვალები და ქვის მუშტები!“

ლაუტარო ხშირად მართავს კონცერტებს გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში და საზღვარგარეთ. მისი სახელი კარგად არის ცნობილი მუსიკოსთა და მშვიდობის მებრძოლთა შორის.

მაყურებელთან შეხვედრა, როგორც მომღერალი ამბობს, მისთვის, ბედის განგებით სამშობლოსგან მოშორებული ყველა პატრიოტისათვის, დიდი მორალური მხარდაჭერაა.

მდიდარი იყო მშვიდობის საერთაშორისო წლისადმი მიძღვნილი ფესტივალის პროგრამა. ჩვენი ქვეყნის, ბულგარეთის, უნგრეთის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, პოლონეთის თვითმოქმედმა მხატვრულმა კოლექტივებმა და შემსრულებლებმა მშვიდობის თემას უძღვნეს ჯაზური და ფოლკლორული კომპოზიციები, პოლიტიკური კუპლეტები, წარმოდგენები გამართეს პოლიტიკური სიმღერის თეატრებმა.

მაგრამ ფესტივალზე არა მარტო ლაპარაკობდნენ და მღეროდნენ მშვიდობის შესახებ, მის შესანარჩუნებლად, შეხვედრის მონაწილეთა აზრით, სიტყვები არ კმარა. საჭიროა პრაქტიკული საქმეები. საჭიროა უკეთ ვიცნობდეთ ერთმანეთს — ერთმანეთის ისტორიას, კულტურას, ინტერესებს. და აქ თავისი სიტყვა უნდა თქვას ტურიზმმა, რომელსაც შეუთხეევეთ არ უწოდებენ „მშვიდობისა და მეგობრობის დესპანს“. კანონზომიერია ისიც, რომ ყველა მონაწილე ფესტივალისა, რომლის შემოსავალი მშვიდობის ფონდში გადაირიცხა, საქართველოში ჩამოვიდა საერთაშორისო ახალგაზრდული ტურიზმის ბიუროს „სპუტნიკის“ საგზურებით.

(საქინფორმი).

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲡᲔᲖᲝᲜᲘ: ᲒᲔᲒᲛᲔᲑᲘ, ᲤᲘᲥᲠᲔᲑᲘ

წარმავლობით დაინყეს

ᲗᲘᲐᲢᲣᲠᲘᲡ აკაკი წერეთლის სახელობის სარაიონთაშორისო სახელმწიფო თეატრმა ახალი სეზონი გახსნა.

შარშანდელი სეზონი ურიგო არ იყო — მიღწეული წარმატებებისათვის თეატრი დაჯილდოდა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, რესპუბლიკის პროფსაბჭოს და საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წოდელი დიპლომითა და ფულადი პრემიით. დიდგა ექვსი ახალი სპექტაკლი, წარმატებით ჩაიარა გასტროლებმა მეტალურგთა ქალაქ რუსთავში...

— ამჟამად რეპერტუარში 14 დასახელების სპექტაკლი გვაქვს, — თქვა ჩვენთან საუბარში თეატრის დირექტორმა, საქართველოს სსრ კულტურის დამსახურებულმა მუშაკმა ბ. კავთელაძემ, — ვაპირებთ გავმართოთ მაყურებელთა კონფერენციები, სპექტაკლების კვირეულები მაღაროთსამმართველოებში, მთის სოფლებში, ორჯონიკიძისა და საჩხერის რაიონებში, საშეფო სპექტაკლები მოწინავე შრომითი კოლექტივებისათვის. საუკეთესო აქტიორული ნამუშევრებისათვის დავაწესეთ საქართველოს სსრ სახალხო არტისტების — თამარ აბაშიძისა და გრიგოლ ტყაბლაძის სახელობის პრემიები.

ახალ სეზონში თეატრის მთავარი რეჟისორი ლ. სვანაძე იმუშავებს ილია ჭავჭავაძის „კაცია ადამიანის?!“, თ. აბულაშვილის პიესის „სამანიშვილის ქალაქის“, დ. კლდიაშვილის „სამანიშვილის დედინაცვლის“, ტ. უაილდერის „ჩემი პატარა ქალაქის“ დადგმაზე. ბულგარელი რეჟისორი მ. სტოიანოვი ჩვენს თეატრში დადგამს მ. სტრატიევის პიესას „ბომბის პიჯაკს“. დაიდგმება ჟ. გიბსონის პიესა „ორნი საქანელაზე“, ხოლო ბავშვებისათვის — გ. ნახუცრიშვილის „ჭინჭრაქა.“

...ახალი სეზონის გახსნისას თეატრმა მაყურებელს უჩვენა შ. შამანაძის „ერთხელ მხოლოდ, ისიც ძილში“, სპექტაკლი დადგეს ლ. სვანაძემ და კ. ყიფიანმა. მხატვრობა ეკუთვნის ელ. ჯოხაძეს, მუსიკალური გაფორმება — ვ. გოლოვაცკის. სპექტაკლში მონაწილეობდნენ მსახიობები ნ. კუზმენკო, თ. ირემაძე, ნ. თათიკაშვილი, მ. მანჯაიძე.

ს. კუპატაძე.

რედაქტორი
ბ. ბედინეიშვილი.

საქართველოს სსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს კოლეგია, პოლიტიკური განყოფილება და პარტიული კომიტეტი, საქართველოს კომპარტიის დუშეთის რაიკომი და სახალხო დეპუტატთა რაისაბჭოს აღმასკომი მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა შინაგან საქმეთა ორგანოების ღვაწლმოსილი მუშაკი, საბჭოთა კავშირის გმირი

ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲔ ᲖᲐᲥᲐᲠᲘᲐᲡ ᲫᲔ ᲞᲘᲠᲛᲘᲡᲐᲕᲘᲚᲘ

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ᲩᲕᲔᲜ ᲢᲔᲚᲔᲕᲘᲖᲘᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ

18 სექტემბერი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 9.40 — მხატვრული ფილმი „პრეფესია — გამომძიებელი“. II სერია. 10.45 და 15.30 — ახალი ამბები. 15.45 — დოკუმენტური ფილმი „ადამიანი და ბუნება. 16.20 — კ. სენ-სანსი — კონცერტი ვიოლინისა და ორკესტრისათვის. ლა მინორი. 16.45 — სტადიონი ყველასათვის. 17.15 — ახალი ამბები. 17.20 — კონცერტი. 18.00 — მოსწავლეთა შეხვედრა გადამდგარ გენერალ-ლეიტენანტთან ი. ი. ლისოვთან. 18.45 — ჩვენი ბაღი. 19.15 — „სიტყვას — საქმე“. 19.45 — დღეს მსოფლიოში. 20.05 — მსოფლიო და ახალგაზრდობა. 20.50 — ლიტერატურული ალმანახი. 22.00 — „ვრემია“. 22.40 — მხატვრული ფილმი „პრეფესია — გამომძიებელი“. III სერია. 23.50 — დღეს მსოფლიოში.

მეორე პროგრამა. 9.00 — დილის ვარჯიში. 9.15 — დოკუმენტური ტელეფილმი. 9.35 და 10.35 — ბუნებისმეტყველება. IV კლასი. 9.55 და 10.55 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმები. 10.05 და 14.20 — ესპანური ენა. 11.05 — პროფტექნიკური სასწავლებლების მოსწავლეთათვის. ისტორია. 11.35 და 12.35 — ზოოლოგია. VII კლასი. 12.00 — მშობელთა დღე — შაბათი. 13.00 — ეკრანი — მასწავლებელს. ისტორია. VIII კლასი. 13.30 — ასტრონომია. X კლასი. 14.00 — გარემო სამყაროს გაცნობა. I კლასი. 14.50 — სუბტიტრებიანი მხატვრული ფილმი „ნუ დაიჯერებ, რომ აღარა ვარ“. 16.00 და 19.00 — ახალი ამბები. 19.15 — „აიღე!“ მოზარდთა სულიერი აღზრდისათვის მშობელთა პასუხისმგებლობის შესახებ. 19.45 — პოეკი. ცსკა — გორკის „ტორპედო“. შესვენებისას — „ძილი ნებისა, პატარებო!“ 22.00 — „ვრემია“. 22.40 — დ. დ. შოსტაკოვიჩი — № 2 კონცერტი ვიოლინისა და ორკესტრისათვის. 23.20 — პოეზია. ს. ოსტროვოი. 23.50 — ძიუდო. 0.20 — ახალი ამბები.

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ

18 სექტემბერი

პირველი პროგრამა. 9.00 — „ვრემია“. 9.35 — მოამბე. 10.05 — დოკუმენტური ფილმი „გული ძ